

ffisersblad^{et}

Tidsskrift for Befalets Fellesorganisasjon

nr. 6 oktober 2005 • årgang 22

Storre krav til offisers-
utdanningen s.12

F16-suksess på øvelse
Red Flag i USA s.40

Øvelse
Barents Resque s.42

**Ett yrke
– én organisasjon**

NFF Norsk Flytteforbund

Adams Express AS

Boks 206 Skøyen, 0213 Oslo
Tel 23011450
Faks 23011451
oslo@adamsexpress.no
www.adamsexpress.no

Alfa Quality Moving AS

Ullern Allé 2, 0381 Oslo
Tel 2206 5150
Fax 22065151
anne@alfamoving.no
www.alfamoving.no

Bergen Flytningsbyrå AS

Storbotn 108, 5083 Øvre Ervik
Tel 55193900
Faks 55194240
post@bergen-flytningsbyra.no
www.bergen-flytningsbyra.no

Cargo Partner AS

Boks 43 Sentrum, 0101 Oslo
Tel 24134060
Faks 24134061
Oddvar@cargopartner.no
www.cargopartner.no

Christiania Transport-Bureau AS

Ensjøvn 12, 0655 Oslo
Tel 22683107
Faks 22681107
rolfj@christiania-transport.no

Hasselberg Transport AS

Håndverkervn 8, 9018 Tromsø
Tel 77633333
Faks 77635558
Ken.baatnes@hasselberg.no

Håkull AS

Stokkamyrveien 22,
4313 Sandnes
Tel 51636060
Faks 51636050
Tom.ims@haakull.no
www.haakull.no

Kongstein & Sønn AS

Thranesgt 2, 3187 Horten
Tel 33041128
Faks 33043324
post@kongstein.no

Kristiania Visergutkontor AS

Verkseier Furulundsv 21, 0668 Oslo
Tel 22151555
Faks 22151563
Visergut@kvk.no
www.kvk.no

Majortrans Flytteservice AS

Boks 39 Røa, 0701 Oslo
Tel 67161616
Faks 67161617
Oslo@majortrans.no
www.majortrans.no

-avd Bergen:

Boks 197 Nesttun, 5853 Bergen
Tel 55925280
Fax 55925290
bergen@majortrans.no
www.majortrans.no

-avd Stavanger:

Boks 244, 4066 Stavanger
Tel 51443900
Faks 51443901
stavanger@majortrans.no
www.majortrans.no

NFB Transport Systems AS

Boks 52, 1401 Ski
Tel 66813800
Faks 66813801
nfb@nfbtransport.no
www.nfbtransport.no

Rekdal Transport AS

Breivika Industriv. 41, 6018 Ålesund
Tel 70143070 Faks 70155007
Post@rekdal-transport.no
www.rekdaltransport.no

Skullerud Flyttebyrå AS

Hannestadvn 7, 1617 Fredrikstad
Tel 69399940
Faks 69397340
Firmapost@skflytte.no
www.skflytte.no

H K Solberg AS Transport

Boks 4033, 4606 Kristiansand,
Tel 38044111
Faks 38044315
Post@hk-solberg.no
www.hk-solberg.no

Stavanger Flyttebyrå AS

Dusavikveien 21, 4007 Stavanger
Tel 51530475
Fax 51524907
Stavanger.flyttebyra@c2i.net

Vinjes Transport AS

Østre Rosten 98 B, 7075 Tiller,
Tel 72900900
Faks 72900939
Flytting@vinjes.no
www.vinjes.no

Wergeland AS

Boks 243 Nyborg, 5871 Bergen
Tel 55535600
Faks 55535640
wergeland@wergeland.biz
www.haukedal.no

Zachariassen

Transport&Flytteservice AS
Straumfjellsvn 9, 5353 Straume
Tel 5631 2121
Faks 5631 2120
info@zachariassen-transport.no
www.zachariassen-transport.no

Realitetsforståelse i forsvarspolitikken

Stortingsvalget 2005 er over og stemmene talt opp. Dersom forhandlingene mellom AP, SV og SP lykkes, vil Jens Stoltenberg danne flertallsregjering og styre Norge de neste fire år. Forventningene til dette prosjektet er store og mange, kanskje for mange til at de kan innfris tidsnok til å tilfredsstille velgerne. De endringene man med ord annonserte i valgkampens hete, skal nå leveres i form av praktisk politikk og handling. Behovet for å gjøre noe som synliggjør endring av den politiske kurs, blir derfor stort. En slik situasjon vil kunne påvirke Forsvarets virksomhet på en uheldig måte, dersom det fører til en nedprioritering av behovene i Forsvaret.

Forsvaret har gjennomført en omstilling som skulle sikre en forsvarlig balanse mellom ambisjoner og ressurser, driftsutgifter og investeringsmidler. Man har gjennomført en ressursmessig drevet endring av Forsvarets størrelse og en sikkerhetspolitisk drevet endring av Forsvarets kvalitative innhold. For å sikre at dette lot seg gjøre, ble det inngått et forsvarspolitisk forlik som skulle gi Forsvaret forutsigbare rammer å forholde seg til.

Det er meget ressurskrevende å etablere, vedlikeholde og utvikle et moderne Forsvar bestående av relevante og gripbare styrker, uavhengig av om operasjoner gjennomføres på Balkan, i Afghanistan, Middelhavet, Irak eller Norge. Ikke bare hva angår rene driftskostnader, men også i form av personell- og materiellsletasje. Erkjennelsen av dette har nok ikke vært sterk nok.

Samtidig har tempoet i omstillingen vært høyt med mange parallelle prosesser. Dette har medført manglende koordinering og bidratt til et stadig større omfang av uløste utfordringer. Dette utgjør en risiko for at deler av virksomheten hemmes vesentlig eller lammes, også på relativt kort sikt.

Da langtidsplanen for Forsvaret 2005-2008 ble vedtatt i fjor sommer, ble det ganske fort klart at den ville bli betydelig underfinansiert gitt de rådende økonomiske forutsetninger. Således er vi havnet tilbake til utgangspunktet for den pågående omstilling, nemlig i en ubalanse mellom mål og midler og mellom drift og investering. Dessverre ser vi klare indikasjoner på at vi er

i ferd med å skape en tredje ubalanse, nemlig mellom det reelle kompetansebehovet og evnen til å rekruttere, utvikle og beholde nødvendig kompetanse.

Ubalansen mellom mål og midler vil trolig alltid finnes i større eller mindre grad, ubalansen mellom drift og investering likeså. Slik er det stort sett i hele staten, men Forsvaret opplever nå en uholdbar situasjon der ansatte på alle nivå strekker seg som seigmenn og -damer for å få virksomheten til å gå rundt. Munnhellet: "Ambisjoner uten nødvendige ressurser, er bare hallusinasjoner" får stadig større relevans. En slik tilstand kan ikke vare ved og må behandles med det aller største alvor. Hvis ikke, vil den ubalansen mellom kompetansebehovet og –genereringsevnen føre til alvorlige utfordringer med de konjunktorene vi er stilt til utsikt i tiden fremover.

Derfor er det nødvendig å foreta en oppsummering og evaluering av omstillingen av Forsvaret så langt. Det er ingen tvil om at vi har kommet et godt stykke på vei mot målet om et kvalitativt bedre forsvar på mange områder. Spørsmålet er om resultatet er bærekraftig over tid? Klarer Forsvaret og vedlikeholde denne kvaliteten med de rammer og forutsetninger vi så sterkt påvirkes av? BFO frykter at svaret er nei og hvis det er riktig, står vi ovenfor en alvorlig situasjon.

BFO vil gjerne bidra i en prosess for å sikre en videre, forsvarlig omstilling av Forsvaret. Vi skal bidra konstruktivt for å sikre at Norge får et forsvar for nasjonal sikkerhet med robust evne til internasjonalt engasjement. Men prosessen må være forankret i en realitetsforståelse som sikrer tilfredsstillende balanse mellom ambisjoner og ressurser og en fornuftig arbeidssituasjon for Forsvarets ansatte.

Dette håper vi en ny regjering vil bidra til og gjøre til et fellesprosjekt, nå som Stortingets mål fra St.prp. nr. 45 (2000-2001) i stort er nådd. Dagens situasjon krever ny realitetsforståelse og nye utviklingsgrep.

didrik.coucheron@bfo.no

INTERN TELEFONLISTE FOR BFO

Aune, Per Hermann	239	23 10 02 39	992 08 751
Bjerkansmo, Jimmy	237	23 10 02 37	932 08 717
Clausen, Holst Einar	242	23 10 02 42	928 14 251
Coucheron, Didrik	230	23 10 02 30	928 88 643
Dahl, Ragnar	238	23 10 02 38	934 98 520
Eriksen, Mona	243	23 10 02 43	924 28 698
Gabrielsen, Erik	236	23 10 02 36	920 96 432
Kay, Eva	248	23 10 02 48	928 61 140
Lillerovde, Frode	240	23 10 02 40	906 40 209
Omberg, Lars	245	23 10 02 45	920 91 238
Solberg, Eivind	231	23 10 02 31	934 08 550
Stange, Arild	234	23 10 02 34	934 98 522
Ulrichsen, Kari	246	23 10 02 46	928 05 621
Ydstie, Jo Petter	220	23 10 02 20	934 12 625

Områdetillitsvalgte

Eckholdt, Mathias	0580-5365	77 19 53 65	970 48 101	Nord-Norge
Eide, Gunnar Lie	0575-4950	77 01 49 50	924 30 909	Nord-Norge
Gundersen, Jan Åge S.	0580-7318	77 89 73 18	970 48 101	Nord-Norge
Opdal, Jacob Are	0565-7463	75 53 74 63	924 23 022	Midt-Norge
Grøn, Kristian T.	0550-5232	73 99 52 32	918 52 277	Midt-Norge
Ledal, Rolf J.	0540-3486	55 50 34 86	934 62 716	Vest
Nordhus, Rune	0540-4010	55 50 40 10	932 14 671	Vest
Helgesen, Arild	0505-5943	63 92 59 43	934 99 445	Indre Østland
Johnsen, Martin	0500-3534	61 27 35 34	924 30 905	Indre Østland
Karlsen, Sten Rune	0520-3534	69 23 35 34	922 18 110	Viken
Sævik, Pål	0510-9433	23 09 94 33	928 17 119	Viken

Sentralbord Telefax BFO

220 **23 10 02 20** **Mil: 0510 5694**
Siv: **23 10 02 25**

Omstillingstillvalgte/FLO

Rudberg, Rune	232	23 10 02 44	934 20 377
Jacobsen, Guttorm	232	23 10 02 32	926 94 221

Omstillingstillvalgte/HSTY

Esp, Harry Andre		77 89 73 74	970 48 014
------------------	--	-------------	------------

UTENLANDSBEORDRING?

VURDERER DU Å KJØPE BIL PÅ EXPORT?

HVA MED DEN BILEN DU HAR I DAG?

INNBYTTE?

VOLVO XC70

Pris fra EUR 28 400 (D5 185 hk, man. *)

2.5T AWD, 210 hk
2.4 D5 AWD, 185 hk

*Gj.sn.forbruk 7,6 l/100km. CO₂-utslipp 201 g/km.

VOLVO XC90

Pris fra EUR 31.045 (D5 185 hk, man. *)

2.5T 5-seter, 210 hk
2.5T 7-seter, 210 hk
T6 5-seter, 272 hk
T6 7-seter, 272 hk
V8 4.4 5-seter, 315 hk
V8 4.4 7-seter, 315 hk
D5 AWD, 5-seter 163 hk
D5 AWD, 5-seter 185 hk
D5 AWD, 7-seter 163 hk
D5 AWD, 7-seter 185 hk

*Gj.sn.forbruk 8,2 l/100km. CO₂-utslipp 217 g/km.

VOLVO CAR INTERNATIONAL CUSTOMERS SALES

er en internasjonal salgsorganisasjon som selger biler til diplomater og militære som er på flyttefot.

Prisene er meget gunstige da bilene leveres rett fra fabrikk i Gøteborg.

Vi har også mulighet til å levere biler i de fleste hovedsteder i Europa og USA.

Bilene kan spesialtilpasses til de markeder de skal brukes/sluttbrukes.

ONE WORLD, ONE MARKET

VOLVO

Officersbladet

Nr. 6 – 22. Årgang
Organ for Befalets Fellesorganisasjon

BFO:

Postboks 501 Sentrum, 0105 Oslo
Telefon 23 10 02 20
Telefax 23 10 02 25
E-post: post@bfo.no
Internett: www.bfo.no
Besøksadresse: Karl Johans gate 12 j
(inngang fra Kirkegata)

Ansvarlig utgiver:

Didrik Coucheron

Redaktør:

Einar Holst Clausen

Redaksjon og abonnementsavdeling:
Se adresse for BFO
E-post: Officersbladet@bfo.no
Tlf. abonnementsavdeling: 23 10 02 43
E-post: mona.eriksen@bfo.no

Tilsluttet Yrkesorganisasjonenes
Sentralforbund-Stat

Annonseansvarlig:

Karin Smedsrud karin@2punkt.no
Pb. 347 Økern, 0513 Oslo
Telefon +47 23 19 45 42
Mobil +47 98 20 54 16
Telefax +47 23 19 45 01

(Bekreftet opplag 2005: 10.500)

Signerte artikler representerer ikke
nødvendigvis BFOs mening. Forfattere
er selv ansvarlig for innholdet og de
meninger som fremholdes.
Usignert innhold er redaksjonelt.

Utgivelsesplan 2005:

Nummer	Matr.frist	Utgivelse
Nr. 7 desember	14.11	08.12

Grafisk produksjon:

Design: 2punkt jeanette@2punkt.no

Trykk: Hestholms Trykkeri
Telefon 67 07 30 50

Bilder:

Hvis ikke annet er oppgitt, er bildene tatt
av Forsvarets Mediesenter.

Forside:

FOTO: Forsvarets Mediesenter

Redaksjonen avsluttet:

01.10.05

Fagpressen

OPPLAGSKONTROLLERT

3 BFO leder:
Realitetsforståelse
i forsvarspolitikken

6 KAFO leder:
Går vi en ny tid i møte?

6 BESO leder:
Gratulerer befalelev!

8 Russerne omstiller
– men langt frem

10 Litt av hvert

12 Stadig høyere krav til
offisersutdanningen

14 DANEX 2005

16 Fra Ryktebørsen

17 Tilbakeblikk

18 Et norsk-opprustet Baltikum

22 BFO informerer

32 Leserbrev

34 Kosovo-styrken hedret

35 Shoot-out på Rena

36 Flyr høyt over Florida

39 Kjekt å ha

40 Reell strid krever reell trening

42 Barents Resque 2005

44 Offiserskryss

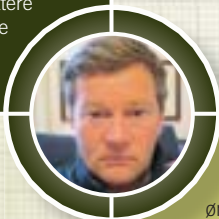
46 Kina-Russland viser USA alvor

48 Med informasjon som våpen

50 NAM-NAM

54 Hærens befalskole

56 Skarpt orionblikk
på skipstrafikk

«HVA VAR DET VI SA»

Slik skal man jo aldri si, men fristelsen er
nå litt for stor, så jeg tar sjansen. Nå
ønsker jeg å peke på tre av flere tilfeller som
bekrefter "teorien".

Hva var det vi sa 1:

BFO har for eksempel i drøftinger og utallige fora
hevdet at Grunnleggende Befalsutdanning (GBU) og
nedleggelse av befalskolene ikke ville kunne
fungere tilfredsstillende. Alle tilbakemeldinger tyder
på at ordningen ikke fungerer etter intensjonen.
GBU leverer ikke nok befal, heller ikke hva angår
kvalitet. Det mangler også tilfredsstillende
oppfølging og støtteapparat rundt "elevene". GIH
har med dette en stor utfordring.

Hva var det vi sa 2:

Forsvarets Logistikkorganisasjon (FLO) sliter med
omstillingen, og med et gryende driftsunderskudd.
Et dundrende underskudd i 2004, ser nå ut til å
gjenta seg i 2005. BFO har i lengre tid hevdet at
problemet er misforhold mellom arbeidsoppgaver og
de ressurser som FLO råder over. Manglende bort-
fall av oppgaver skaper naturligvis problemer, når
man ikke har personell nok til å utføre de. BFO har
hatt og har to heltids faglig svært dyktige omstillings-
tillitsvalgte, som kun har jobbet opp imot FLO i
omstillingsarbeidet. De har gjentatte ganger pekt

direkte på disse problemene, men har ikke blitt
hørt. Det er overnevnte problemområder som nå har
ført FLO ut i det som kan se ut som en hengemyr.

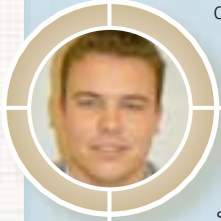
Hva var det vi sa 3:

I forbindelse med flytting av Forsvarets ledelse til
Akershus Festning (AK), påpekte BFO at dette ville
generere en kostnad på langt over 200 millioner
kroner. Forsvarsministeren fortalte derimot
Stortinget at dette ikke ville bli noen ekstrakostnad,
da Huseby skulle selges for å dekke byggekost-
nadene på nytt fellesbygg på AK. Nå viser det seg at
ekstrakostnadene kommer på langt over 200
millioner når sluttstreken settes.

Listen kunne uten problemer vært mye lengre, om
jeg hadde hatt mer plass i min lille spalte. Dessverre
vil nok også flere tilsvarende tilfeller dukke opp i
fremtiden. Til slutt vil jeg si at det er lett å følge både
frustrasjon og oppgitthet, når gale beslutninger blir
tatt, til tross for positive/kritiske innspill og anmerk-
ninger fra en organisasjon med dyp innsikt i pro-
blemstillingene. Ledelsen bør snart innse at det i et
"kommunikasjonsapparat" også er mulig å motta
informasjon, ikke bare sende. Utfordringen sendes
den nye politiske og militære ledelse.

holst.clausen@bfo.no

Går vi en ny tid i møte?

Som følge av valgresultatet etter Stortingsvalget vil det bli dannet en ny regjering, og da med Jens Stoltenberg i spissen. Det svært mange lurer på er hvilke følger dette får for Forsvaret. Det har allerede klart blitt varslet at enkelte av utenlandsoppdragene skal avsluttes eller sterkt begrenses, samt at vi skal føre en litt mer kritisk holdning overfor USA. Utover dette så har ikke signalene vært like sterke og entydige, men at det kommende regjeringsskifte vil få betydning for oss som offiserer og arbeidstakere i Forsvaret er helt klart. Det vi etter min mening har behov for nå er at når omstillingsprosessen vi er inne i avsluttes og dagens mål er nådd, må vi få ro i organisasjonen igjen.

Generalinspektøren for Sjøforsvaret uttalte i sitt informasjons møte på Haakonvern at det nå er på tide å slå en påle ned i bakken og få satt strukturen. Dette ble av enkelte i salen sett på som lite realistisk pga den strukturen som er satt. Kanskje det kan være behov for ytterligere omstruktureringer, men jeg tror likefullt at denne tanken som GIS her legger fram er meget viktig. Selv om vi kanskje har behov for ytterligere noen endringer, så er det viktig at vi ikke fortsetter på den ballen som nå har rullet i mange år allerede. Jeg tror at de fleste begynner å bli oppriktig lei av hele tiden å leve med en arbeidsplass i omstilling. Jeg har riktig nok ikke vært inne i Forsvaret lengre enn siden sommeren 1997 og frem til i dag, men kan ikke huske at det har vært perioder uten noen form for omstilling. Håpet er derfor at den kommende regjeringen også ser at vi nå har behov for å sette strukturen og faktisk få den til å fungere og levere det produktet som forventes, istedenfor at de skal finne opp kruttet på nytt. Skjer sistnevnte tror jeg det på sikt vil føre til at en del personell velger å slutte i Forsvaret pga den store usikkerheten.

Ute ved skolene har man fra oppstarten nå i høst allerede begynt å merke de siste endringene for utdanningsinstitusjonene. Det har vært en total omlegging av befalsutdanningen, samt et nedtrekk på antall ansatte og elever ved den enkelte skole. Nå som man begynner å se hvordan dette fungerer, så er det særdeles viktig at vi i arbeidstakerorganisasjonene viser ansvar og er med på å dra lasset i riktig retning. Vi kan sitte på gjerdet og skyte med det hardeste skytset vi har, men jeg tror vi kommer lengst med å etablere en god dialog med skolene for her i fellesskap komme frem til de riktige løsningene. Når det er sagt, så vil ikke dette dermed si at vi ikke kan være uenig og rette sterk kritikk mot systemet, men det er viktig at den kommer frem på en konstruktiv og saklig måte. Vi har derfor behov for at dere som kadetter og elever ved de ulike skolene engasjerer dere i hvordan utdanningen deres er lagt opp. Uten deres engasjement vil man i liten grad kunne få gjennomslag og motta de nødvendige synspunktene som trengs for å få dette til på en best mulig måte innefor de rammene som er gitt.

Til slutt vil jeg nok en gang benytte anledningen til å minne dere om årets landskonferanse på Geilo helgen 4-6. november. Vi legger opp til en helg med mye faglige og relevante temaer, samt sosialt samvær. Årets konferanse avholdes i år, som i fjor, sammen med NOF sitt elev- og kadettutvalg. Skulle du ha saker som du mener burde vært tema for diskusjon under denne konferansen, så ta kontakt med en i KAFO landsstyre. Oppdatert informasjon vil fortløpende bli lagt ut på BFOs nettsider.

Anders Fiskerstrand
Leder KAFO

Gratulerer befalselev!

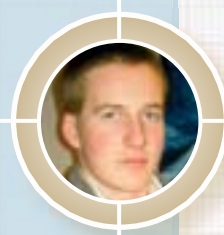
Mye av Norges beste ungdom har vært samlet til befalsskoleopptakene i sommer. Mange klarte testene, og det er dere som er de heldige utvalgte til å bli befal i Forsvaret.

Dere har ikke valgt en enkel vei. Dere vil møte store utfordringer i løpet av skoleåret og kanskje vil ikke motivasjonen alltid være på topp. Det å gå opp noen motbakker gjør at en kommer videre. Et år på befalsskolen er et år å vokse på. Du vil bli bedre kjent med deg selv og andre. Noen må kanskje måtte klare seg på egen hånd for første gang i livet. Befalsskolen gjør dere ikke bare skikket for videre tjeneste i Forsvaret, også mye av det dere lærer hjelper dere i samfunnet for øvrig.

Forsvaret er et system med stor avstand fra general til korporal. Spesielt som befalselev kreves det at en slår hæla sammen og sier mottatt. Som befalselever lærer dere å ta tilbakemeldinger. Det har enda ikke Forsvaret som system lært seg helt enda. Det føles skummelt å gi tilbakemeldinger tjenestevei, gjerne via befal som setter karakterer og lignende på deg. Derfor er fagforeningene en nødvendighet får dere fritt kan komme med gode, konstruktive tilbakemeldinger til Forsvaret.

Forsvaret har fortsatt masse forbedringspotensiale. Og det gjelder å smi mens jernet er varmt. I en rotete omstillingsperiode er dere med på å bestemme hvordan Forsvaret skal fungere når omstillingståka har lagt seg. Vær litt kritiske: Bør han som var veileder for meg i aspiranten gi meg karakterer på eksamen i intruksjon? Er oppførselen til det befalet jeg møter noe jeg ønsker å ta med meg videre?

Selv om Forsvaret ikke er et perfekt system så er det trolig ingen steder som gir deg mer kompetanse, erfaring og modning. Det må brukes for det det er verdt. Noen tar meg seg en solid "ryggsekk" videre ut i livet, mens andre fortsetter å benytte seg av de mulighetene Forsvaret gir. Og det er ikke få...

Ola Vassli
Leder BESO

BESO

RUSSENERNE

– MEN LANGT FREM

Av John Berg

Russerne er nå for alvor i gang med å omstille forsvaret, etter samme linje som vi kjenner her i Vest-Europa. Budsjettene øker formidabelt, men det er langt, langt frem.

Det totale sammenbruddet i 1989-91 skapte et kritisk utgangspunkt. I 1999 var forsvarsbudsjettet på 95 milliarder rubler, men år er det nådd opp i 531 milliarder. Men samtidig har lønningene økt. Bare i fjor økte lønningene for vervede med 40 prosent og med nye 20 prosent i år, og forholdene i forlegningene og for familier bedres jevnlig. Selv om mye av disse pengene foreløpig synes å bli hentet utenfor forsvarsbudsjettene, er det åpenbart at russerne kalkulerer med at en mye høyere andel av midlene i fremtiden vil gå til personellutgifter.

Strategi

Moskvas målsettinger synes å være å effektivisere kampen mot terrorismen, slik terrorisme defineres i Kreml, å bedre sterkt evnen til strategisk og taktisk mobilitet og styrkeprosjeksjon og å øke Russlands innflytelse i strategisk viktige områder av det tidligere Sovjetunionen. Et typisk eksempel er at man arbeider med å utvikle sin første flernasjonale raske utrykningsstyrke, bygget opp rundt deler av 201. Mekaniserte Infanteridivisjon, som står i Tadsjikistan, og med styrkebidrag fra vertslandet, Kazakstan og Kirgisistan.

Det satses sterkt på økt øvingsnivå, på å øke antall vervede og troppsbefal, på lettere men mer teknologitungt infanteri, på modernisert artilleri, på spesialstyrker og moderne kommandosystemer.

Presisjonsvåpen

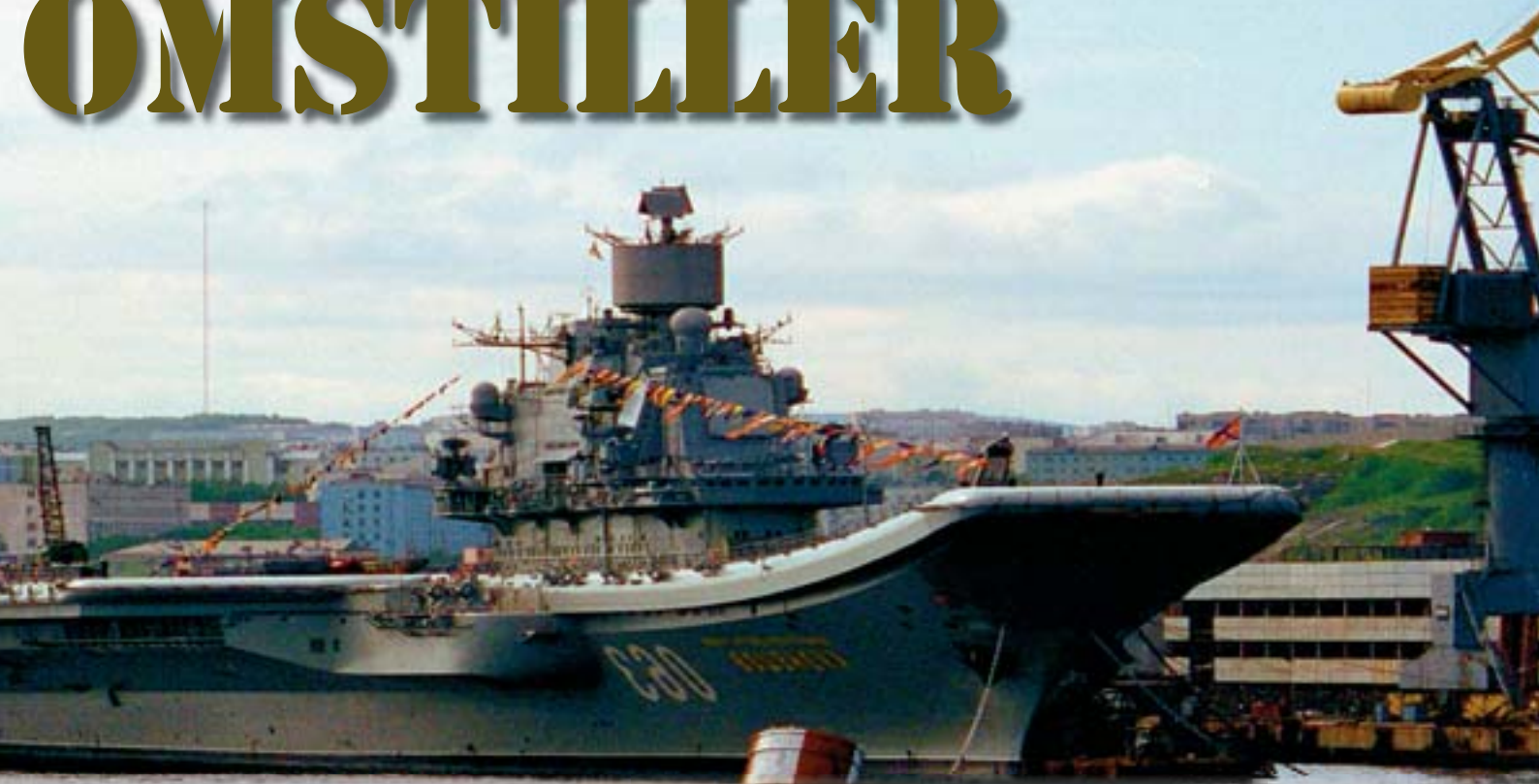
Det satses betydelig på oppgradering av

Russlands satellitt navigasjonssystem GLONASS (Globalnaja Navigatsionaja Sputnikovaja Sistema) med samme rolle som USAs GPS (Global Positioning System). Innen fem år skal antallet GLONASS satellitter økes til 24. Antall satellitter som kan brukes i en peiling er hovedfaktoren som bestemmer presisjonen og i teorien kan GLONASS' presisjon nærme seg GPS, som har 28 satellitter oppe. Russland satses på flyleverte presisjonsstyrte våpen, og utbyggingen av GLONASS forteller oss at satellittstyrte, og dermed væruavhengige, presisjonsvåpen kommer. Dette er logisk nok, siden moderne luftmakt også er et satsingsområde.

Antallet vernepliktige er i rask retur, blant annet er det ikke lenger vernepliktige i Tsjetsjenia. Målsettingen er et helprofesjonelt forsvar, med sterkt redusert personellstyrke.

OMSTILLER

Moderat

2005-budsjettet på 531 milliarder rubler tilsvarer i praksis ikke mer enn i størrelsesordenen kanskje fem, seks norske forsvarsbudsjetter til konvensjonelle styrker (her er det blant annet tatt hensyn til store forskjeller i personellutgifter, russernes satsing på atomvåpen, og stort sett billigere materiell). Investeringsbudsjettet for materiell er oppgitt til moderate 132,7 milliarder rubler (rundt 30 milliarder norske kroner, men russisk materiell er som nevnt fremdeles billig sammenlignet med det vi kjøper).

Blant viktige materiellinvesteringer i 2005 er ni etterretnings- og sambandssatellitter, syv sterkt oppgraderte Sukhoi Su-27SM Flanker kampfly og Hærens eskadron nr 2 med Iskander-M ballistiske missiler med rekkevidde på snaut 300 km. Det satses dessuten sterkt på oppgradering av Mil Mi-24 Hind kamphelikoptre og Sukhoi Su-25 Frogfoot nærstøttefly.

Globalt

Det foregår en moderat modernisering og nybygging innen Flåten. Russerne synes imidlertid å basere sitt globale potensiale for styrkeprosjeksjon i ganske stor grad på atomvåpen, det eneste feltet der de fremdeles kan påberope seg å stå i en særstilling sammen med USA. Investeringene fortsetter i den nye Topol-M ICBM (Inter-Continental Ballistic Missile), både i sterkt beskyttet silobasert og mobil versjon. De nye Borej-klasse missilførende strategiske ubåtene skal føre en ny type SS-N-30 Bulava SLBM (Submarine Launched Ballistic Missile).

Det foreligger også erklæringer om en ny type langtrekkende missiler, en slags hybrid mellom ballistiske og kryssermissiler, som skal kunne trenge igjennom USA kommende forsvarssystem mot missiler. Det får man ta med en klype salt. USAs missilforsvarssystem er det høyest graderte prosjektet i USA i dag, og russerne har neppe nok e-

informasjon til å kunne vurdere dets kapasitet.

Problemer

De russiske væpnede styrkene har fremdeles store problemer med disiplin, alkoholisme og stoffmisbruk, korrupsjon og annen form for kriminalitet. I følge en rapport skal 6.500 mannskaper og 800 offiserer ha blitt straffedømt for kriminalitet i første halvdel av 2004. Mer enn 100 ansatte i Forsvarsdepartementet var blitt knepet for korrupsjon.

Bildet er derfor blandet. Russernes 76. Lufplandedivisjon, basert i Pskov (sørvest for St. Petersburg) og velkjent for oss fra den kalde krigens styrkeoversikter for våre nærområder, er blant avdelingene som ikke lenger har vernepliktige i sine rekker. Allikevel skal divisjonen være sterkt plaget av disiplinproblemer og kriminalitet.

ENESTÅENDE BOK FOR OFFISERER

Anmeldt av John Berg

Skal du anskaffe én eneste bok i høst, til deg selv eller som julegave, spør det om ikke "Flyalarm. Luftkrigen over Norge 1939-1945" peker seg ut. Dette er drama og historie fra Lindesnes til Nordkapp, fra svenskegrensen til Stadlandet og havområdene langs kysten vår. Tyske og

norske flyoperasjoner, vestallierte og russiske, alt med grundig dokumentasjon fra de involverte lands kilder. Og alt lett, interessant og oversiktlig beskrevet.

Det er mer enn 200 bilder, mange av dem meget dramatiske. En del av bildene tatt fra fly som angriper tyske fartøyer ved land så eksplosjonene fraser og splintene flyr, og med norske hus bare noen meter unna, gir en autentisitet som det etter anmelders oppfatning ikke finnes maken til i norsk krigshistorie.

Svært mange lesere vil blant annet oppdage at det foregikk mye mer luftkrig i hjemtraktene deres enn det de hittil har ant. Slik boken er bygd opp, fungerer den både som historie om luftkrigen i Norge som helhet og som lokalhistorie. Boken kom opprinnelig ut i 1991 men nå er det betydelig utvidet. Den har dessuten vært utsolgt siden kort etter den første utgivelsen. Den går nok unna denne gangen også, så ikke nøl!

De fire forfatterne, Bjørn Hafsten, Bjørn Olsen, Ulf Larsstuvold og Sten Stenersen, er alle meget erfarne og anerkjente flyhistorikere. Her finnes intet av de typiske amatørfeilene og overfladiskhetene som skjemmer mye av det som kommer fra de dominerende faghistorikernes hånd, når det gjelder den rent militære krigshistorien. For alle med tilknytning til Luftforsvaret må dette være glitrende lesning, men også for alle andre med krigshistoriske interesser.

Du bør ikke somle, for din lokale bokhandel har neppe boken på lager. Da må bokhandleren bestille den fra forlaget, Sem & Stenersen.

Bjørn Hafsten, Bjørn Olsen, Ulf Larsstuvold, Sten Stenersen: Flyalarm. Luftkrigen over Norge 1939-1945. Sem & Stenersen Forlag, Oslo

Mange allierte land deltok i luftkrigen. Her en Bristol Beaufighter i torpedoflyrollen (fra en New Zealandsk skvadron), eksortert av en Polsk P-52 Mustang, på vei for å angripe fartøyer langs norskekysten den 30. april 1944.

UTENLANDSVETERANER FÅR TREFFSTED

– De har gjort en stor innsats og kommer hjem med masse erfaring på godt og vondt, sier generalinspektør i Hæren Robert Mood. Derfor oppretter Forsvaret nå et nytt tilbud til norske intops-veteraner.

Av Christian Eriksen, Forsvarets mediesenter

Ansvar

Prosjektet er kalt "Treffstedet" og initiativtakerne er blant andre oberstløytnant Sigurd Heier, kaptein Linda C. Strømsod og generalinspektør i Hæren Robert Mood.

– Forsvaret har ansvar for det personellet som har tjenestegjort i utenlandsoperasjoner. Det å skape arenaer der disse erfaringene kan diskuteres - blant likemenn - anser jeg som svært viktig, sier Mood.

Det finnes lokalforeninger for FN- og Nato-veteraner i Norge, men det har foreløpig ikke vært arrangert noe felles. Derfor ønsker de å trekke flest mulig fra alle forsvarsgrener. Det er lagt opp til et uformelt møte i lokalene til Peppes Pizza ved Stortinget. Her vil både unge og eldre vil få mulighet til å møte andre intops-veteraner. Det vil også bli en oppdatering på dagens situasjon for soldater i utenlandstjeneste, samt en kort forelesning.

Den samlingen blir ikke den eneste. Det legges opp til totalt ni samlinger frem til juni 2006, siste torsdag i hver måned.

– Vi trenger steder hvor veteraner fra internasjonale operasjoner kan treffe igjen kompis, mener Strømsod.

SAMLING: Nå skal intops-veteraner møtes igjen for å utveksle erfaringer. Arkivfoto: Torbjørn Kjosvold, FMS.

Flere tiltak

Dette tiltaket er ett av flere som Hæren starter for intops-veteraner. Flere vil komme i tiden fremover lover generalinspektøren, og nevner eksempler som helsetilbud, støtte til veteranorganisasjonene og flere treffsteder. Mood poengterer at Forsvaret tar veteranene på alvor, fra de som deltok i Tysklandsbrigaden fra 1947 - 1953 til de som nå kommer hjem fra Kabul og ISAF i 2005.

6 OM DAGEN

Offisersbladet kom over en kreativ og godt utført illustrasjon som oppfordrer oss til å spise mer frukt.

Dette høres jo fornuftig ut, så 6 om dagen kan vel ikke skade?

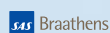
Planlegg julebordet i tide

Color Line hjelper deg med å arrangere julebord kombinert med møte eller konferanse. Skipene byr selvfølgelig på utmerket bevertning og underholdning, og det til høyst konkurransedyktige priser.

1-døgns Konferansepakke inkl. julebord t/r Oslo-Hirtshals
Frå kr **950,-** pr. person.

2-døgns Konferansepakke inkl. julebord t/r Oslo-Kiel
Frå kr **1 980,-** pr. person.

Prisene er pr person og inkluderer båtreisen t/r i lugar, måltider inkludert 1 julebord og konferanserom. Gyldig i perioden 04.11.-18.12.05. Drivstofftillegg er inkl. i prisen. Prisen er i henhold til Forsvarets bedriftsavtale, Turkode 4014.

Color Line tilbyr i samarbeid med SAS Braathens rimelige tilslutningsbilletter. Spesielle betingelser gjelder.

Color Line: 22 94 44 60
www.colorline.no/konferanse
eller kontakt ditt reisebyrå

Opplev sjøen,
glem alt annet

Instant Shelter

Bruksområder:

Forlegning
Messer
Verksted
Lager

Ring 64 83 55 00

www.obwiik.no

rom for frihet

STADIG HØYERE KRAV TIL OFFISERSUTDANNING

«Hensikten med krigsskoleutdanningen er å kvalifisere kadettene for de utfordringer og krav som stilles til dem som offiserer»

Av **Einar Holst Clausen**
Foto: **FMS**

Det nye kullet på 48 kadetter er nå godt i gang med sin 3-årige utdanning på Krigsskolen på Linderud. Sirkelen er rund og nå er vi tilbake til slik det var i "de gode gamle dager" hevder mange, men dette er ikke helt riktig. Krigsskoleutdanningen er nå modernisert, og har fått en kvalitetsmessig forbedring som er tilpasset de nye krav som stilles til Forsvaret og offiserer som settes til å lede soldater nasjonalt og ikke minst internasjonalt. Utdanningen er også lagt opp slik at den gir en bachelor-grad i militære studier.

Åtte av kadettene i årets kull startet sin 3-årige ingeniørutdannelse, fordi Ingeniør-

høgskolen på Hvalsmoen som kjent ble nedlagt i 2004, og utdanningen flyttet til Krigsskolen. Offisersbladet møtte Krigsskolesjef, oberst Rune Jacobsen og studiesjef ved Krigsskolen, dekan Reidar Skaug, for å få vite mer om den "nygamle" 3-årige krigsskoleutdanningen som nå er på plass. Krigsskolesjefen ga et klart inntrykk av at han er meget fornøyd med både fag-sammensetting, økt fokus på lederutvikling, og selve utdanningsmodellen som gir stor grad av frihet under ansvar for kadettene. Vi har tatt det beste fra tidligere KS-1 og KS-2, og fått en helt unik lederutdanning så både Jacobsen og Skaug.

Krigsskoleutdanningen har i nyere tid hatt mange fasetter. Fra 2-årig KS-1 på Gimlemoen samtidig med 3-årig KS-2 på

Linderud, til nedleggelse av KS Gimlemoen og overgang til 2-årig KS-1 på Linderud med mulighet for påbygging med 2-årig KS-2 etter noen år ute ved avdeling. KS-2 var en utvilsom stor suksess, som også ble bekreftet fra de avdelinger som mottok de nyutdannede KS-2 offiserene.

Overraskelsen og skuffelsen var derfor stor når Forsvarsdepartementet påla Krigsskolen å kutte KS-2 utdanningen og gå tilbake til et 3-årig utdanningsløp igjen. Krigsskolesjefen innrømmer i samtale med Offisersbladet (om ikke noe motvillig) at Forsvarsdepartementet bør få ros for pålegget, fordi det nå ser ut til at den nye 3-årige krigsskoleutdanningen blir meget god.

Dekan Reidar Skaug kunne fortelle at

NGEN

«Kunnskap og ferdigheter,
og kunnskap om ferdighetene»

kunnskapsutviklingen nå i større grad er rettet mot offiserens behov. Kadettene "studerer" med en fagsammensetting som gjør de i stand til å løse dagens og morgendagens utfordringer både militærfaglig og lederskapsmessig. For ledelsen på Krigsskolen, var det viktig å få presisert at det fortsatt er fokus på troppsjefen som leder. Skaug benyttet også anledningen til å rose det nære faglige samarbeidet mellom krigsskolene i dag, og de fordeler man oppnår med felles rammeplaner.

Oberst Rune Jacobsen røpet avslutningsvis at han er opptatt av at offiserer skal gå foran som gode eksempler. Han mener det har skjedd mye de siste 10 årene, hva angår offiserers anseelse i det sivile samfunn, og kanskje også selvrespekten. Mange kan for

eksempel starte med å kle seg militært korrekt og verdig, sier Jacobsen.

Krigsskolesjefen er meget opptatt av yrkesetikk for offiserer, og at vi bør følge en viss offiserskodeks. Jacobsen er sannelig da også på rett sted for å kunne forme våre fremtidige offiserer.

Utfordringen er så vidt Offisersbladet har forstått, at det statlige organet "Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen" (NOKUT), stiller som krav at instruktører/lærerkreftene som underviser på Bachelor-nivå, skal ha Masterutdanning/nivå. Det vil si at flere av instruktørene må ta opp i mot ett års etterutdanning for å skaffe seg en Mastergrad i militære fag. Å gjennomføre dette med de som trenger det, vil ta tid, og det vil bli en relativt høy kostnad,

som igjen må tilføres Krigsskolen. Dekan ved KS Reidar Skaug svarte på spørsmål fra Offisersbladet at han i samtaler med NOKUT, har fått forståelsen av at de forstår at det vil ta tid før KS oppfyller alle krav. Han sa videre at man satser på etterutdanning, samt nyrekruttering av militære instruktører som allerede har en Mastergrad. La oss håpe at Generalinspektøren for Hæren tilfører midler til KS, og at NOKUT har tålmodighet, og ikke kommer med krav som fører til at kadettene ikke får godkjent sin Bachelor-grad etter endt 3-årig Krigsskole.

STOR NORSK DELTAGELSE PÅ MARINEØVELSEN DANEX 2005

Skipssjefen på KNM Valkyrien, kaptein Gerhard Bagge, ønsker seg et nyere fartøy og egne nærforsvars muligheter.

Sjef 21. MTB skvadron, orlogskaptein Nils Andreas Stensønes, følger med på nedslagene under skyteøvelsen.

Instruksjoner gis før skyting med 12.7 mm på dekk på KNM Tjeld.

Tekst & Foto: Einar Holst Clausen

DANEX, som er en årlig dansk øvelse, har til formål å øve fartøyenes stab, samt øke mannskapenes ferdighetsnivå i tradisjonelle militære disipliner. Herunder trening i fredsbevarende operasjoner, som for eksempel eskortering av handelsskip, evakuering av folk fra land, kontroll av handelsskip – med eventuell boarding - for å undersøke om deres skipspapirer og last er i overensstemmelse med de øvelsesmessige embargorestriksjoner.

Øvelse DANEX var bygget opp om et fiktivt scenario og var delt inn i fire faser. Fase 1 var et havneopphold med det store antall deltagende fartøy er de fordelt i henholdsvis København og Gdynia i Polen. I Gdynia lå fartøyene fra Standing NATO Response Force Maritime Group 1, tidligere kjent som

den "Stående Atlanterhavsstyrke". Danske, Norske og Tyske fartøy samt Standing NATO Response Force Mine Countermeasures Group 1, lå til havn i København. I fase 2 ble det øvet på de generelle militære disipliner, med blant annet skyteøvelser ved Sjælland, ubåttjakt ved Bornholm, samt leting etter øvingsminer ved Samsø. Fase 3 var en overgangsfase, hvor de enkelte fartøy, besetninger og staber forberedte seg til selve øvingsspillet. Under fase 4 kjørte øvingsledelsen hele øvingsscenarioet hvor fartøyene ble delt i to store styrker. Den ene halvdel representerte NATO, som kom til området på et FN mandat, og den andre representerte en "Northlandia" styrke, en regional stormakt med store økonomiske interesser i området.

Norge deltok med 10 fartøyer, representert ved KNM Hinnøya, KNM Valkyrien og åtte MTBer fra 21. og 22. MTB-skvadron.

Officersbladet fikk være med 21. MTB skvadron en hel dag under øvelsen, etter et kortere opphold på logistikk og støttefartøyet KNM Valkyrien. Dette støttefartøyet opererer under begrepet CSS (Combat Service and Support) og har lege, sykepleier og flere kategorier teknikere med seg ut. Alt av materiell finnes om bord på fartøyet i egne containere på dekk (også frossenmat), og mindre problemer som andre fartøyer måtte få, kan derfor raskt løses. Valkyrien etterforsynte også andre fartøyer med drivstoff. Fartøysjefen og skipper om bord i Valkyrien, kapteinløytnant Gerhard Bagge, fortalte Officersbladet at fartøyet, som i 1981 ble bygget som sivil Supply-skip, fungerer godt, men at det begynner å bli gammelt, og at utfordringene rundt vedlikeholdet stadig blir større. Fartøyet har gamle tekniske løsninger, og er for eksempel underlagt sivile bestemmelser, noe som medfører at flere

Øvelse DANEX 2005, går inn i historien som den største marineøvelsen Danmark noensinne har gjennomført. I perioden 9. til 23. september øvet 65 fartøy fra 15 nasjoner i danske farvann. I tillegg deltok maritime overvåkingsfly, jagerfly, helikoptre, spesialstyrker, samt sivile myndigheter og militære staber på fastlandet. Norge deltok med 10 fartøy på øvelsen.

Ombord på logistikkskipet KNM Valkyrien står containere med forskjellig materiell for å «serve» andre fartøyer.

Som nærforsvar må en MTB alltid ligge ved siden av KNM Valkyrien.

lugarer under vannlinjen, ikke kan benyttes. De får derfor ikke plass til personell ombord som kan ta seg av nærforsvaret av fartøyet. Noe som igjen resulterer i at det alltid må ligge en MTB ved siden av Valkyrien som nærforsvarsstøtte. Det viser seg at behovet for støttefartøyer er stort, og at dette helt klart er med på å øke operativiteten og mobiliteten til operative fartøyer, sa Bagge.

Sjefen for 21. MTB skvadron, orlogskaptein Nils Andreas Stensønes, sørget for at en utskremt redaktør ble hentet på en kai i et tettsted utenfor København. Etter en frisk og rask tur med «Sjøbjørn» bordskipsbåt fra KNM Valkyrien, var Offisersbladet på plass i operasjonsområdet. Det viste seg å bli både lærerik og spennende for en landkrabbe å få oppleve livet om bord på en MTB. Selv om disse Hauk-klasse MTBene snart skal fases ut til fordel for den nye Skjold-klassen, var det imponerende å se hvor teknisk avanserte

disse fartøyene er. Fra operasjonsrommet nede i MTBen, med avanserte sambands- og radarsystemer, high-tech kameraer (også infrarødt) og mye mer (les: hemmelig), har de full kontroll over området de opererer i. Det er som skipssjefen om bord på Ravn, kapteinløytnant Gunnar Beisland sa, det er nesten litt trist at de etter nylige oppdateringer og modernisering, nå skal fases ut. Men orlogskaptein Stensønes passer på å nevne at de tross alt sliter litt med økende vedlikehold på Hauk-klasse MTBene. Dessuten er MTBene ikke spesielt sjødyktige i dårlig vær med brå sjø.

Orlogskaptein Stensønes var glad for deltakelse på DANEX 2005, fordi øvelsen i løpet av kort tid ga store mengder relevant trening og utfordringer. Dessuten er det meget verdifullt å få samtrening med avdelinger fra andre nasjoner. Erfaringene fra slike øvelser tar vi med oss inn i deltagelse i

internasjonale operasjoner, sa Stensønes. Han nevnte spesielt det positive ved at et eventuelt fremtidig eskorteoppdrag i Gibraltar-stredet med all sannsynlighet vil bli utført sammen med de danske og tyske enhetene vi øver sammen med her under DANEX 2005. Stensønes roste for øvrig alt personell ved 21. MTB skvadron for den tjenestevillighet, profesjonalitet, og yrkesstolthet de viser så vel under øvelser som i daglig tjeneste. Både skipssjefen på Ravn og sjef 21. MTB skvadron var skjønt enige om at de totalt sett var svært fornøyd med utbyttet av øvelsen, og at det nå gjentatte ganger viser seg at operasjoner med MTBer i nært samarbeid med fregatter, er vellykket.

Da gjenstår det bare å se hvor mange fregatter vi i fremtiden har råd til å operere med, og om de nye Skjold-klasse MTBer er på plass innen 2009.

MÅLET ER Å GÅ I NULL

Det regner vi fremdeles med at vi klarer, sier sjef Trond R. Karlsen i Forsvarets logistikkorganisasjon (FLO) til Aftenposten. Dermed avviser han påstanden om overskridelser i FLO.

Etter det Ryktebørsen erfarer, har FLO nå inngått et samarbeid med Finance Credit, og det forventes nå at alle antydninger til underskudd nå vil forsvinne som dugg for solen. Offisersforbundet har igangsatt en vervekampanje hvor vervepremien for ett nytt medlem er en playstation. Det har medført at det ved flere avdelinger har blitt organisert vervekker hvor man verver hverandre, og alle får en playstation. Etter det ryktebørsen har grunn til å tro, vil Offisersforbundet i nær fremtid lansere et nytt slagord; Et yrke – en playstation.

Flytt Sjøkrigsskolen og Hærens krigsskole til Trondheim, og koble dem sammen med Luftkrigsskolen. Det foreslår formannen i Trøndelag Forsvarsforening, Jostein Enlid. Forslaget vil bli fremsendt den nye Regjeringen. Fra kilder som ikke er i umiddelbar nærhet av Senterpartiets leder, får Ryktebørsen vite at en samlokalisering av krigsskolene er en av de tingene som er viktig for Sp i regj eringsforhandlingene. ” En

samlokalisering av krigsskolene kan være et viktig distriktspolitisk virkemiddel”, sier vår kilde. I følge de opplysningene Ryktebørsen sitter inne med, er det Porsanger og Skei i Jølster som er de to alternativene for en samlokalisert Krigsskole.

Forsvarsstabens avdeling for Personell, operasjoner og drift (POD) er nå splittet i to. En rendyrking av oppgavene skal

gi bedre kontroll og styring. Fra en perifer kilde i departementet, får Ryktebørsen vite at ansvaret ble alt for tydelig med bare en stab. - Det var mye bedre før, sier vår kilde. Da hadde vi en stab bak hvert hjørne, og ingen viste hvem som drev med hva. Det er godt at vi beveger oss tilbake mot dette.

BOERKRIGEN

«I stedet for å juble burde dere heller gråte, for dette gullet vil komme til å dynke landet vårt i blod». Med denne kommentaren viste Transvaals president Paul Kruger bemerkelsesverdig klarsinn da det i 1887 ble oppdaget gull i Sør-Afrika.

Tekst: Trond Sætre

I 1879, etter krigen mot zuluene, regnet Storbritannia mesteparten av Sør-Afrika for å være deres. Dette ville ikke den største kolonistgruppa i området, boerne, være med på. Boerne, også kjent som afrikaaners, organiserte seg i små geriljagrupper og i desember 1880 igangsatte de omfattende beleiringer av britiske fort i området. Den første boerkrigen varte bare i drøyt tre måneder, før britene ga etter og lot boerne beholde Transvaal - formelt under britisk oppsyn. Men da gullforekomstene i Transvaal ble gjort kjent, reiste tusenvis av britiske nybyggere («uitlanders») fra Kapp-kolonien for å lete etter det edle metallet. Boernes mottrekk var å pålegge uitlanders flere skatter og nekte dem stemmerett. For britene var dette velkomment påskudd for å øke sitt militære nærvær, og flere britiske koloniledere så for seg en maktovertakelse i Transvaal i overskuelig framtid. Etter at begge parter hadde sendt ut ultimatum, ble krig erklært 12. oktober 1899 mellom imperiet og de to boerrepublikkene, Transvaal og Oranje-fristaten.

I begynnelsen var krigen en serie med triumfer for boerne, som straks trengte inn i Kappkolonien. Tre byer ble satt under langvarig beleiring, omringet av skyttergrøper, og utsatt for stadig bombardement fra artilleri. 10-15. desember ble kjent som «black week» fordi britene led tre ydmykende nederlag på en uke. Aller verst var slaget ved Colenso, der en armé på 21 000 mann prøvde å krysse elva Tugela for å bryte opp beleiringen av byen Ladysmith. Takket være et solid artilleri og god presisjon

hos boerske skyttere, måtte britene til slutt gi opp å krysse Tugela etter å ha tapt drøyt tusen mann. En ny offensiv mot Ladysmith på nyåret ga også nedslående resultat: Natt til 23. januar 1900 prøvde britiske styrker å annektere platået Spioenkop, men oppdaget for sent, i dagslys, at stedet verken ga strategisk fordel eller beskyttet dem mot artilleri. Igjen lyktes det for boernes skarpskyttere å påføre fienden stor skade, totalt 300 falne på britisk side mot bare 50 av deres egne.

Likevel greide ikke Boerne å utnytte krigslykken til å avansere i noen betydelig grad. De manglet offiserer med autoritet og initiativ. Britene, derimot, hadde mange av dem. Og flere var på vei; forsterkninger under kommando av den legendariske Lord Frederick S. Roberts ble satt inn, og startet motoffensiver fra midten av februar. Høydepunktet i Lord Roberts' kampanjer var befrielsen av Mafeking, en garnison som sto imot boerne lengre enn noen hadde regnet med. En av Mafekings beskyttere under blokaden var Robert Baden-Powell, som greide å lure fienden til å tro at det fantes landminer og piggråd rundt garnisonen. Baden-Powell rekrutterte også raske gutter i 12-15årsalderen til å være budbringere. Dette skal senere ha inspirert ham til å danne speiderbevegelsen. Da forsterkningene endelig nærmet seg fikk boerne det travelt, og trengte inn i Mafeking den 11. mai. De rakk imidlertid bare å sette fyr på noen hus før de ble slått tilbake. En uke senere kom britiske styrker til unnsetning og knuste blokaden. I en krig som hittil hadde gått dårlig for det britiske imperiet, var befrielsen av Mafeking en viktig moralsk seier som ble feiret på storslagent vis hjemme i England.

Nå kom boerne for alvor på defensiven. På tidspunktet for slaget ved Mafeking

hadde britene allerede erobret en viktig by på boernes territorium, Bloemfontein, og i juni fulgte Pretoria etter. Men boerrepublikkene utgjorde store landområder. Britene var nødt til å beholde et omfattende militært nærvær i området, og selv en styrke på 250 000 mann var ikke nok til å kontrollere det effektivt. Under disse omstendighetene ble boerne enige om å satse på geriljatakikk igjen. Over en periode på snaut to år gjennomførte de hyppige angrep der målet var å gjøre mest mulig skade og så stikke av og spre seg straks fienden fikk forsterkninger. Geriljaaktiviteten var stor, men kombinasjonen av god organisering og militær tallmessig overlegenhet ga britene seieren til slutt. Boerkrigens siste store slag fant sted 11. april 1902, da de samlede styrkene til tre boergeneraler kom sammen i Rooiwal i Transvaal. På forhånd hadde de britiske styrkene sikret seg en fordelaktig angrepsposisjon i en fjellskrent over byen. Herfra kunne hæren av ridende soldater ramme boerhæren på god avstand.

De siste motstandsgruppene la ned våpnene i mai samme år. Boerne hadde tapt krigen, men fikk tre millioner pund i kompensasjon, en sum som kan ha skyldtes dårlig samvittighet for konsentrasjonsleirene. For å hindre boerne i å få nye forsyninger under krigen, ble nemlig kvinner og barn i de erobrete områdene sendt til interneringsleirer. Elendig hygiene og små matrasjoner, med påfølgende epidemier, tok livet av 27 000 sivile boere i leirene.

Boerne ble sett på som «underdogs» og fikk mye sympati fra verdenssamfunnet, både under og etter krigen. Men i 1948 tok de til slutt hevn, da deres nasjonalparti vant valget, og ga dem anledning til å føre en politikk som skulle komme til å gjøre boerne mislikt over hele verden: apartheid.

ET NORSK-

Baltikum er NATOs nye frontlinje i øst, og Norge har adoptert dem som sine «småsosken». Uten Norge ville de ikke hatt gjenoppbygd sitt forsvar og sin offiserstab så raskt som de har.

av Henrik Pryser Libell

- Da jeg ble pappa for annen gang på det latviske sentralsykehuset her i Riga fikk jeg et hint om hvor mye Norge kan ha betydd for gjenoppbyggingen her, forteller Norges assisterende forsvarsattaché i Riga, kaptein Rune Breigutu til Offisersbladet.

For idet han får sin datter i fanget oppdager den norske kapteinen at barnet tilfeldigvis var blitt svøpt i velkjente grønne lakener. Med merket «Forsvaret» i norske bokstaver!

Baltiske «faddere»

Den norske fødselen i forsvarslakener på Riga sykehus er en indikasjon på at den norske militære støtten til Latvia har vært omfattende de siste 15 år.

Oberst Jonas Marcinkus er øverstkommanderende for det litauiske luftforsvar. - Vi er svært takknemlig til Norge for all den hjelpen vi har fått i oppbyggingsfasen vår, sier han til Offisersbladet.

Norden rykket raskt ut og «adopterte» de nye baltiske stater så snart de ble gjenfødt på slutten av den kalde krigen, i 1991, etter over 50 års okkupasjon under Sovjet. Ennå i dag, når Putin på 60-års jubileet for 1945 ikke vil unnskyldte Stalins okkupasjon av de tre baltiske land, er Norden klar i sin protest.

Blant de nordiske var Norge og Danmark blant de landene som var raskest ute med å støtte de baltiske landenes selvstendighetskrav. Sverige med sin nøytralitet og Finland med sin sovjetiske «vennskaps-traktat» var ikke like klare. Som ikke-NATO-land har de heller ikke kunnet hjelpe Latvia, Estland og Litauen like effektivt som Norge og Danmark. Fra å være Sovjetunionens yttergrense i vest har det blitt NATOs flanke i øst. Overgangen har vært lang og tøff, og ifølge balterne selv, ville den vært mye vanskeligere å gjennomføre uten norsk og dansk hjelp.

Essensiell hjelp

- Den norske hjelpen var essensiell i alle steg, sier oberst Jonas Marcinkus, øverstkommanderende for det litauiske luftforsvar inntil september i år, til Offisersbladet.

- I starten var den politiske støtten viktig, sier obersten. - Etterpå var den tekniske utstyrshjelpen i form av biler, båter, ammu-

OPPRUSTET BALTIKUM

NORDENS LILLEBROR PÅ EGNE BEIN

Oberstløytnant Vidmantas Silas (45) og major Dainoras Sakalavicius, som leder den baltifiserte ACUen som Norge bygget opp i Litauen, drømmer om at Litauen skal få eget supersonisk luftforsvar. Silas startet sin militære karriere under Sovjettiden og har derfor assistert MIG.

sjon, uniformer og reservedeler helt essensiell, selv om en del av det vi fikk i starten var godt brukte varer. Der nest og nest-viktigst kom personellutdanning: vi hadde høyt kvalifisert sivilt personell, men manglet å gi dem militær trening, sier Marcinkus.

Det ble ofte ordnet på et bilateralt plan, slik at ingeniører og andre kunne bli militær-ingeniører og offiserer med norsk støtte.

- Til sist var det trening og erfaring som gjorde oss i stand til å ta skrittet inn i NATO. Norge var en virkelig stor combat support for air policing. Vi var en ung nato stat med lite trenet personell og ingen erfaring

Ingen B-varer å dumpe

- Norge har åpenbart gjort jobben slik at vi nyter respekt her i militære og politiske kretser, noterer Breigutu som har vært utstasjonert som assisterende forsvars-attaché i Riga i to år nå.

- Norge har i motsetning til visse andre land IKKE oppfattet baltiske land som et sted hvor man kan dumpe sitt utrangerte materiell. Vi har ikke levert B-vare, vi har kun levert kvalitet.

Årsaken til respekten er, mener Breigutu, at Norge rett og slett ikke har noen agenda utover det å bidra til at balterne blir en god støttespiller i NATO.

De baltiske land er relativt hærtunge, og

har hatt små luft- og sjøforsvar. Norge har gjort svært mye på luftvåpensiden. Norge har overført mye av sin luftforsvarskunnskap til balterne, særlig i form av prosjektet BALTNET og byggingen av en ACU i Kaunas og Sialulai i Litauen. BALTNET er et radar-nettverk som gir oversikt over hele luftbildet i Baltikum. ACU er programmene som styrer de jagerflyene som til enhver tid, 24 timer i døgnet, overvåker NATOs luftterritorium. Begge to er sentrale for å hevde sin suverenitet i luften.

Oberst Jon Ragnar Krogstad, oberst Vidar Borge og major Geir Bakke ble alle tildelt medaljen «Lithuanian Armed Forces Medal of Merit» av den litauiske forsvarskommandør for sin innsats med BALTNET.

Luft til Litauen

Luftforsvarstøtten har vært konsentrert om Litauen, hæren om Latvia. Det latviske forsvaret har hatt flere norske rådgivere og ennå i dag tjenestegjør to norske majorer som rådgivere i Latvia.

Norge har vært hovedaktøren bak å bygge opp en minerydderskole i Latvia.

Baltiske mineryddere kan avlaste norsk personell i NATOs utenlandsoppdrag, og er tiltrent også i selve Latvia, som i seg selv er et land der miner fortsatt blir funnet på land og i Østersjøen, fordi frontlinjene veltet frem

og tilbake her under både 1 og 2 verdenskrig. Til vinteren skal den første latviske bataljonen bestå "NATO-eksamen" for å bli en Response Force. Nøkkelpersonellet i denne er blitt trent på Rena.

Ingen F-16 eller tanks

Til Sjøforsvaret i Østersjøen har Norge levert flere fartøyer innen minerydding, f.eks. MTB-er, et kommandofartøy og gitt støtte til den felles-baltiske dykkerskolen i Liepaja, samt utveksling av offiserer og utdanning på sjøforsvarsvidet.

Til tross for den massive utstyrstøtten, har hverken Norge eller noen andre så langt levert hverken ubåter, fregatter, jagerfly eller stridsvogner til de baltiske land. Derom er det enighet innad i NATO, og noe misnøye med i Baltikum.

- Vi har kun L39 subsonic jetfly, ingenting med missiler eller supersonisk hastighet, kommenterer major Podokin til saken. - Så selv om vi er NATOs flanke mangler vi vår egen reelle selvforsvarskapasitet.

Assisterende forsvarsattaché Breigutu mener de baltiske land kan se langt etter å få F-16-er i gave, vel så meget av tekniske som politiske årsaker.

En viktig politisk forklaring er at NATO vil unngå å binde midler på opprustning mot et Øst-Europa.

>>>

2% fra fattige budsjetter

- Det er vanskelig å gi noe konkret tall på hjelpen vi har gitt i løpet av disse 15 årene, siden prissettingen av materiell er så vanskelig. Men det er en anseelig størrelse, det kan vi si, mener Breigutu.

De baltiske land gir ikke noe prosentvis mindre av sine egne budsjetter til Forsvaret enn Norge. 2% er generell NATO-standard. Men 2% av et fattigstats-budsjett er mye mindre enn de ressurser Norge sitter med. Militært er balterne ennå lilleputter. Det skyldes blant annet at de ennå er fattige økonomier med lav skatt.

Mest av alt skyldes det at forsvarsvesenet startet så og si på scratch i 1991. Den Røde Armé trakk seg ut med «rubel» og bit, og etterlot ingenting i arv. De sovjetiske offiserene fra Baltikum fikk tillatelse til å gå over til de nye landenes forsvarsvesener, men måtte til gjengjeld gi avkall på sikre jobber og karriere utsikter i den sovjetiske arme. Mange gikk over.

Sovjetgenerasjonen

De tre baltiske forsvarsvesener har betydelig andel offiserer med sovjetutdanning.

- Det er klart dette har konsekvenser. De baltiske hærene har på en måte et «erfarings-vakuum» på ti år. En hel offisersgenerasjon ble produsert og har tjenestegjort i andre tankeganger. Og man sier jo «det som er verre enn å få en tanke inn, er å få den gamle ut».

Den vanskelige oppbyggingen var en tid med få avdelinger, sparsommelige utrustning, begrenset kapasiteter. Dermed ble det

ansatt mange i lavere grader på høyere stillinger. For eksempel det estiske luftforsvars øverstkommanderende av kapteins rang helt til i våres.

- Selv om de sovjetiske er svært dyktige, så er det klart at de er utdannet i en annen tid, i et annet system for en annen trussel enn den NATO står overfor idag, presiserer Breigutu.

Norges nye partner

NATO har nye utfordringer etter den kalde krigen. For Norge betyr derfor et sterkt Baltikum både en styrket allianse, en «avlasting» i yttergrensene av alliansen. Mens flyplasser «downscales» i Norge, «upscales» de i de baltiske land. Balternes deltakelse i NATO-operasjoner fikk Norge en ny partner å sparre med i operativ sammenheng. Lativere har for eksempel bidratt med mine-ryddere i blant annet Kosovo og Afghanistan. For norsk forsvarsindustri er det en fordel at baltiske militære bruker norske standarder.

- Nordens viktigste grunner for å støtte Baltikum militært var å sikre seg stabilitet og sikkerhet i eget nabolag og sikre seg innflytelse, sier forsker Jonas Daniliauskas ved den litauiske tenketanken Centre for Strategic Studies.

Idag spiller de ikke så viktig rolle med hensyn til utstyr og trening for forsvaret, men er viktigst på «myk» sikkerhetspolitikk, særlig økonomisk trygghet. Daniliauskas mener den nordiske innflytelsen sees blant annet i hvor dominerende skandinaviske selskaper er i næringslivet i de tre baltiske land, med tilnærmet monopol på både telecom-

sektoren og banksektoren og bryggerisektoren og posisjoner i produksjon og landbruk.

Fadderbarn blir fadder

- For Norge og Norden, som var «geopolitiske faddere» er det sikkert en fordel at «småsøsknene» 14 år etter løsrivelsen fra Sovjet er i ferd med selv å bli faddere for andre stater lenger øst, sier Daniliauskas til Offisersbladet.

Særlig gjelder dette Litauen, som har som erklært mål å være pådriver for regionalt samarbeid om å stabilisere land som Ukraina, Georgia og Moldova.

- Per 2005 betyr det i praksis for eksempel sikre den oransje revolusjon i

Ukraina, forhandle fred i utbryterrepublikken Transnistria i Moldova, forhindre borgerkrig mellom president og opposisjon i Hvite-Russland og bringe fredsmegling til konfliktene i Kaukasus, utdyper Daniliauskas. - Litauen og Baltikum har et visst opplevd skjebnefelleskap med andre stater som har ligget under Sovjetunionen og vil gjerne «eksportere» sine gode erfaring og lære bort hvordan alt gikk så bra i baltiske land. Dette igjen er i NATOs interesse, det sikrer alliansens ytre grenser og det betyr noe på andre former for sikkerhet for eksempel å få bukt med smuglerrutene fra Sentral Asia.

Red. anm.

Oberst Jonas Marcinkus ble rett etter at artikkelen var skrevet avskediget pga. en episode der en russisk SU-27 krenket Litauisk luftterritorium og krasjet.

Norske F 16 patruljerer baltisk luftterritorium. Store NATO-land skiftes om å patruljere luftrommet til Litauen, Latvia og Estland, så lenge disse landene i mangel av egne ressurser ikke har supersoniske fly.

- Vi la vekt på å være synlige i luften, både for å sette et forbilde og for å gi våre piloter trening, sier assisterende forsvarsattache Rune Breigutu.

Major Andrej Podoskin (33) ble nylig opptatt i Den norske Klubb i Litauen. Han snakker flytende norsk og dansk, og er et levende eksempel på hva den massive nordiske støtten til baltisk forsvar gjennom hele 90-tallet har betydd.

BALTISK OFFISER

PÅ FLYTENDE NORSK

av **Henrik Pryser Libell**

- De store forskjellene på det å være baltisk offiser og norsk er initiativ, det tekniske aspektet ved utdanningen og gradssystemet, sier Podoskin til Offisersbladet. Alle ordene på flytende norsk. Den unge majoren studerte på Forsvarets Stabsskole fra 2003 til 2004 for å bli oberstløytnant, og er så norsk at han er opptatt som eneste ikke-norske medlem av den Norske Klubb i Litauen, den norske kolonien av forretningsmenn og andre «eksil»boende nordmenn. Podoskin ble utdannet fra det danske Luftforsvarets offiserskole i 1999. Skoleringen hans har vært sponset av norske og danske fonds, og Podoskin er derfor på sett og vis et ektefødt barn av den nordiske støtten til oppbyggingen av Baltikum.

- Med forskjellen i initiativ mener jeg evnen til å selvstendig løse oppgaver. Jeg var overrasket over hvor mye initiativ norske offiserer kunne ta under trening, forteller han.

- I Norge kan du sette kullet på en oppgave, og folk melder seg automatisk til løsningene. Dette stod i sterk kontrast til datidens kultur i offiserstaben i Litauen der man heller venter på at man blir utpekt, sier han, men mener at det er i ferd med endre seg også i Litauen, jo mer vestlig skolering de baltiske offiserene får.

Han tror noe av forklaringen finnes allerede i skolevesenet.

I Baltikum har skolevesenet fokus på teknisk utdanning, men i Skandinavia mer

humanistisk, med spill, snakk, oppgavetenkning. Det gir nok en viss forskjell i offisersementene også, sier majoren.

utdanning innen radioelektronikk og rett etter at Luftforsvaret i det hele tatt var opprettet.

- Jeg husker det godt, den første tida. Det var da den ble laget, den litauiske hæren. Vi hadde nesten ingenting av utstyr, men vi følte at vi gjorde noe viktig og riktig. Målet var medlemskap i NATO, og nå er det nådd. Det var en spennende tid, erindrer han.

- Vi overtok utstyr fra sivile flyplasser, for eksempel radarer. - Vi fikk brukt utstyr fra andre land, men det var bra utstyr, sier majoren. Han takker Norge og Danmark for å ha spilt en nøkkelrolle for Litauen i opptakten til Litauens viktigste sikkerhetspolitiske mål etter den kalde krigen: medlemskap i NATO.

- Så mye som 90% av utstyret til det nye forsvaret vårt kom fra skandinavia, sier han. Han korrigerer senere tallet til mye, men andelen er helt klart betydelig.

Danmark var tidligst ute, Norge kom inn særlig de siste årene. Podoskin nevner særlig RBS-70 jord-luft missilsystemene samt ACU utstyret for luftkontroll.

Sovjetarven

Selv er han blant de unge offiserene i den litauiske arme, som dermed ikke bærer på det som kalles «Sovjetarven». Mange av dagens offiserer er utdannede Sovjet-soldater.

- NATO-skoleringen er mer initiativrik og sovjetisk skole var heller omvendt; initiativ kunne bli straffet, derfor var det bedre å vente på ordre, er noen av ordene Podoskin bruker for å forklare forskjellen mellom de to supermaktenes offiserskoler.

Unge majorer

Slik Offisersbladet får det forklart av observatører er de eldste Sovjet-offiserene

idag på vei ut, via pensjonering, og de yngste tilpasses det nye systemet. De som går videre i gradene beholder sine stillinger.

Ifølge personalpolitikken blir de da pensjonert. På den måten sørger systemet for at sovjetoffiserer typiske de som ikke tilpasser seg den nye tid langsomt skiftes ut.

- Er du ikke major innen 43 år, pensjoneres man, forklarer Podoskin.

Selv er han en major på 33 år.

- Denne alderen var vanlig også i sovjethæren, men i Skandinavia finner du sjeldent majorer så unge. For baltisk standard er min militære karriere ikke spesielt rask, sier Podoskin.

Derfor er det et stort gap i de baltiske offisersstaber i dag, mellom kaptein og general. Tiden fyller inn gapet langsomt, men de baltiske systemene vil nok lenge merke sine ti år med «vakum», da systemene startet på scratch etter 50 års okkupasjon.

Respekt for høyere grad

Til tross for dette gapet i de høyste gradene, kjennetegnes balterne av stor respekten for høyere rangerte.

- I Norge kan man tillate seg en mer uformell tone, og til og med tiltale høyere offiserer på fornavn, sier Andrej.

- Det er uvant for oss, det er ikke samme statusforskjellen på høyere og lavere rang som den som gjelder i Litauen.

På scratch

Andrej gikk inn i det selvstendige Litauens Luftforsvar i 1993, kort etter sin sivile

HOVEDSTYRET BFO 2005-2008

Kapt. Didrik Coucheron
Leder, BFO

Maj. Eivind Solberg
Nestleder, BFO

Kapt. Jens Bernhard Jahren
Krigsskolen

Vara
ObLt. Runar Gjerald

Fenr. Frøydis Refsvik Grindstein
331 skvadron/Bodø

Vara
Hans Petter Myrseth

OB. Pål Jarle Talmø
Bodø Hovedflystasjon
Vara
Fenr. Per Hillesøy Kallevåg

Oblt. Tore Kvalvik
FD

Vara
Oblt. Stig Frankrig

Oblt. Heidi Gaustad
CAOC 1 Finderup/OK

Vara
Lt. Atle Ohren

Kapt. Roy Nordfonn
Sambandsbataljonen

Vara
Kapt. Asle Tjøtta

KK. Jan W. Smidt
FST

Vara
Jens Tore Moen Alfei

KK. Jan Henri Jensen
SKSK
Vara
Lt. Per Iver Nordseth

OK. Trond Sjøthun
SSTN/Hillesøy

Vara
Lt. Lars K. Danielsen

Maj. Bjørn Anthonson
LDKN

Vara
Kapt. Dag Inge Korstad

Maj. Pia C. B. Fjærli
FOHK

Vara
Lt. Anders Strangstad

Oblt. Odd-Arild Karlsen
FLO/IKT/DT/SDS

Vara
Oblt. Tom Gillerhaugen

Lt. Jarle Birkeli
FKL/Tekn/Våpen
Sessvollmoen
Vara
Maj. Pål Maugesten

BESO Ola Vassli

KAFO Anders Fiskerstrand

**Ett yrke
– én organisasjon**

NY OTV I NORD-NORGE

Gunnar Lie Eide er ansatt som ny områdetillitsvalgt i Nord-Norge. Han er 47 år gammel og er tilsatt som orlogskaptein i Marinen. Han har vært ansatt på Kystjegerkommandoen i 4 år og har vært med på tilsvarende antall organisasjonsutviklinger der. Gunnar er født og oppvokst i Molde, men bor nå på Lødingen og har kontor i Harstad. Fritiden går med til familieliv, jakt, fiske, samt oppussing/rehabilitering av hytte. Han er gift med Liv Elin, og har 3 barn.

Militær utdanning:

Befallsskolen for Kystartilleriet:
1976-77

Befallsskolens Øverste Avdeling:
1979-80

Sjøforsvarets administrasjonsskole:
1987

Tjenestebakgrunn:

Hysnes og Rauby fort 1977 – 1979

Grøtsund fort 1980 – 1982

Korshamn Torpedobatteri 1982 – 1985

Nes fort 1985 – 1987

Korshamn Torpedobatteri 1987 – 1989

Sjøforsvaret forsyningskommando 1989 – 1992

Nes fort 1992 – 1993

UNTSO/OGL 1993 – 1994

Ramsund Orlogsstasjon 1994 – 1995

Meløyvær fort 1995 – 1997

Nes fort 1997 – 2001

Kystjegerkommandoen 2001 – 2005

BFO-erfaring:

Har vært medlem av regionsstyret i tidligere Region Haalogaland og har inntil nå vært nestleder i region Nord-Norge. BFO-medlem siden 1977!

BFOS VERVEKAMPANJE 2005/2006

Vervepremiene

1 medlem

1. Velg mellom vennskapsbuketten eller kjærlighetsbuketten. Vi sender buketten til oppgitt adresse.
2. MP3-spiller 128MB flashminne basert.
3. KA-OZ digitalt armbåndsur, velg mellom blå og grå herre eller dame modell.

3 medlemmer

1. Krups Novo plus kaffemaskin
2. MP3-spiller 512 MB flashminne basert.
3. Pulsklokke

5 medlemmer

1. Krups crematic time kaffemaskin
2. Sony HD5 MP3 spiller, harddisk basert med 20 GB kapasitet.
3. Canon Ixus iS digitalkamera med 5 megapixel oppløsning.

OMSTILLINGSBREV NR 5/2005

Den vanskelige høsten er her. Sjelden har så mange omstillingssaker og innplasseringssaker vært på agendaen som i år. Dette i sammenheng med endringer av flere sentrale avtaler gir personellforvalterne betydelige utfordringer i tiden som kommer. En av de største utfordringene vi har er arbeidsgivers manglende oversikt over møter med de sentrale tjenestemannsorganisasjonene. Dette har vært en gjenganger de siste 2-3 årene. Det var Fokus som skulle koordinere møtene, men dette har tydeligvis ikke gått inn hos de andre nivå 1 sjefene.

Forsvarets Personellhåndbok del B (FPH del B)

Implementering av lov om personell i Forsvaret medførte betydelige endringer i FPH del B. Partene er enige om en ny midlertidig FPH del B og ble iverksatt fra 1. august 2005. Det er flere betydelige endringer i forhold til tidligere FPH. Utover høsten vil personellet bli innplassert i samsvar med reglene i denne utgaven av FPH del B. Også rundene vil bli behandlet i samsvar med reglementet. Partene er enige om at man skal gjennomføre opplæring av personellforvalterne før jul 2005.

FPH del B er lagt ut på BFOs hjemmesider under lenken **lover og avtaler**. Fra protokollen nevnes:

- Partene har ikke avklart hva som er forhandlings- og eller drøftingstema. Vi er videre enige om å ta opp igjen arbeidet med et personellreglement etter 1. august 2005.
- Partene er enige om at kadetter som ble tatt opp til KS-utdanning sommeren 2004 eller tidligere, gis yrkestilsetting som forutsatt etter endt utdanning. Yrkesbefal som ikke har konkurrert seg til høyere grad gjennom søknad på stilling gis normalopprykk til løytnant etter 5 år som fenrik, og tilsvarende til kaptein/kapteinløytnant/rittmester etter 14 år som løytnant. Ordningen gjøres gjeldende frem til 31. desember 2008 i samsvar med FDs implementeringsbrev.
- BFO/NOF har egen protokolltilførsel, hvor vi mener at dette personellet også vil ha rettskrav på normalavansement også etter 2008, og vi forutsetter at dette er løst innen 2008.

Omstilling av Forsvarsstaben

Man kan si mye rart om Forsvarsstaben. Helt fra den gangen eksisterende organisasjon ble innført etter avgjørelse i partssammensatt nemnd 7. juli 2003 har FST hatt et noe vagt forhold til Hovedavtalen

og de regler som er nedfelt for organisatoriske endringer. Vi forhandlet Forsvarets Personelltjenester (FPT) som ny avdeling i FST 24. juni 2005, den øvrige delen av FST er ikke behandlet lokalt i samsvar med HATA. På tross av dette har FST startet innplasseringsløpet og lyst ut stillinger med forbehold om godkjenning, både av stillingen, organisasjon og lønn.

Dette er en helt feil fremgangsmåte, men vi ser liten grunn til å korrigere arbeidsgiver. Kommer det en klagesak vil den ansatte vinne frem, P-disp påtar seg utrolige mengder ekstra saksbehandling i det svært mange stillinger vil bli trukket. Hvorfor man har påført lønn, er meg uforståelig, dette skal jo først drøftes etter at innplasseringsløpet er ferdig og ledige stillinger skal lyses ut etter reglene i HTA, pkt 2.3.8

Forsvarsstabens handlemåte har trigget av mye misnøye og det er slitsomt å fortelle medlemmene at de skal ha is i magen. Tilsynelatende har man ikke informert berørt personell godt nok. Det er lite tilfredsstillende å fortelle våre medlemmer at FST umulig kan vite hva de gjør.

Personell som innplasseres i stilling tillagt lavere grad og lønn, innplasseres med utgangspunkt i egen grad og dagens lønn. De kan sitte i disse stillingene inntil 3 år, dersom det er en tidsbegrenset stilling. For ikke tidsbegrensede stillinger finnes ingen slik begrensning. Problemer som fremmes er at personellet er parkert lønnsmessig. Jeg vil hevde at så ikke er tilfelle. Personellet gis lønnsmessige opprykk i samsvar med hva partene i hovedtariffoppgjøret blir enige om – både i den sentrale og lokale behandlingen. Her får vi nok en aldri så liten kampsak, neste år.

Omstillingen av Tungt vedlikehold

Omgjøringen av FLO/Tungt vedlikehold har vært og er en merkelig prosess. La gå at mandatet ikke omhandlet andre aktuelle organisasjonsformer, ei heller økonomiske nåverdberegninger og samfunnsmessige

konsekvenser. Disse forhold ble fremmet av BFO, NOF og Personellforbundet da mandatet ble drøftet, men arbeidsgiver brukte styringsretten.

Med andre ord, arbeidsgiver benytter sin styringsrett til å begrense beslutningsgrunnlaget. Nå har man fått en rapport som omfatter det kommersielle grunnlag for et aksjeselskap (foretningsplaner og åpningsbalanse). Fra langt tilbake skulle enheter i FMO gis anledning til å konkurrere med andre firma om sivile oppdrag, for derved å kunne levere etterspurte produkter og tjenester med konkurransedyktige priser. Denne muligheten har man ikke blitt gitt anledning til å prøve ut.

En annen sak er at rapporten utskiller verkstedet i Bergen fra et nytt AS. Kommer ikke flytedokken i Bergen, ryker hele verkstedet. Argumenter som er benyttet for å skille ut verkstedet, er allmenngyldige for de øvrige verkstedene. Dette virker useriøst. Følgelig har man bestemt seg for en løsning, etablert nok argumenter/bakgrunns stoff, slik at anbefaling kan fremsendes FD.

Organisasjonene konkluderte med at drøftinger om Sjef FLOs anbefaling og rapporten ikke er blitt gjennomført som reelle drøftinger iht HA § 18. Overordnede problemstillinger ikke ble drøftet, da dette etter arbeidsgivers mening ikke var en del av mandatet. Arbeidsgiver så derfor ingen hensikt å fortsette drøftingsmøtet. Organisasjonene på sin side videreførte de lokale organisasjonenes merknader og forventer at organisasjonene får uttale seg om FSJens anbefaling til FD. De ansatte i TV anser mulighetene større som et sivilisert AS fremfor fortsatt å være tilsluttet FMO under de rådende forhold. Organisasjonene fremholdt at Tungt vedlikehold er en del av omstillingen av Forsvaret og forventer at prosessen kjøres i samsvar med Hovedavtalene og Arbeidsmiljøloven.

Arbeidsmiljø og Forsvarets stabsmusikk

Etter 5 års saksgang har Forsvarets

stabsmusikk (FSMK) enda ikke egnede lokaler for virksomheten iht Arbeidstilsynets HMS-krav og Forsvarssjefens henstillinger til AMU. Etter to utredninger og to varsler fra Arbeidstilsynet om dagbøter, sendte FD saken tilbake til FB med beskjed om å presentere flere alternativer. Med bakgrunn i dette tok de tillitsvalgte lokalt og hovedverneombudet initiativ til et møte med FD. BFO sentralt deltok på dette møtet som ble avholdt 13. sept 05. Møtet ble ledet av Oberstløytnant Syvertsen, som redegjorde for departementets kunnskap om saken. Etter en kort innledning fra de tillitsvalgte lokalt, fremholdt BFO at grensen er nådd for kreativ uthalingstaktikk. Det er foreslått to anbefalte løsninger, vi ville ikke akseptere flere utsettelse og gjentok Arbeidstilsynets varsel om dagbøter pr kr 100 000.-, 6 dager pr uke, regnet fra 1. januar 2006. Vi anmodet FD om å ta stilling til ett av de to foreslåtte alternativer innen 1 nov. Dersom dette skjer vil BFO bidra til at vi kanskje kan få utsatt dagbøtene i ca 1 år, som er stipulert tid for å få nevnte bygg i forslaget bygningsmessig i stand. Stabsmusikken kan i så tilfelle fortsette sin virksomhet som i dag uten de store forandringene. Det ble etter hvert et konstruktivt møte, vi avventer FDs beslutning pr 1. november 2005.

Møte i Forsvarets rusmiddelutvalg (FRMU)

På møte 13. september ble Forsvarets rusmiddelutvalg konstituerte. Det vil bli avholdt 2 møter i året. Medlemmene må selv sørge for oppnevning av vara. Kaptein Arne Markus Svendsen (Narko Nord) orienterte utvalget om doping. Innlegget satte fokus på en økende tendens til bruk av doping i Forsvaret og den sikkerhetsrisiko dette innebærer. Forsvaret har nulltoleranse for doping, selv om det er en annen praksis i samfunnet for øvrig. Utvalget foreslo å fremme følgende forslag til FHAMU:

- Informasjon til skoleverket om Forsvarets praksis
- Igangsette en langtidsundersøkelse om doping i Forsvaret
- Aktiv bruk av idrettsoffiserer der trening foregår
- Igangsette en informasjonskampanje
- Øket testing i utsatte miljøer
- Handlingsplan utarbeidet innen 1. jan 2006

Utvalget behandlet også Forsvarets ruspolicy. Denne vil bli sendt ut på hørings. Vi ble også enige om å gi innspill til Rusmiddelhandlingsplanen for 2006-2008.

Forsvarssjefens virksomhetsplan - R&T nr 7

Rettelse og tillegg nr 7 til Forsvarssjefens virksomhetsplan omhandler overføring av ansvar for Aeromedical Evacuation (AE) tjenesten fra GIL/137 luftving til FSN/MUKS. Videre en presisering av militærpolititjenesten hvor Forsvarets kompetansesenter for logistikk (FKL) er fagmyndighet for militærpolititjenesten. FKL skal således kun føre kommandomyndighet over egne organisatoriske MP-ressurser. Øvrige MP-ressurser skal organisatorisk og kommandomessig være underlagt Generalinspektør og FLO.

Møte i Forsvarets hovedarbeidsmiljøutvalg (FHAMU)

Møte ble ledet av Sjef Forsvarsstaben generalløytnant Arne B Dalhaug. FHAMU ble orientert om dopingmisbruk i Forsvaret. De tiltak som ble foreslått av Forsvarets rusmiddelutvalg ble vedtatt. Bedriftshelsetjenesten (BHT) skal fortsatt være tilknyttet DIF evt RSF. BHT skal bistå arbeidsgiver med å ivareta et forsvarlig arbeidsmiljø og arbeidstakerne iht de krav som er fastsatt i Arbeidsmiljøloven m/ forskrifter spesielt HMS-forskriften.

Utvalget ble gitt en grundig informasjon om HR org og økonomi. Iht til direktivet var det en forutsetning at HR-org og økonomi og personell skulle innarbeides i OPLEN for 2006, behov for ekstra årsverk skulle fremmes FST/POD/AGA. FST har besluttet å tilføre avdelingene 174 årsverk. Innmeldt behov var 239 årsverk. Årsaken til reduksjon er at enkelte årsverk er regnet flere ganger, for mange virksomhetscontrollere, en del materiestillinger som ikke var en del av HR-org og økonomi, flere årsverk som omhandler tjenester som skal leveres av Forsvarets Personelltjeneste (FPT) osv.

Hæren ba om 3 ÅV (1 HSTY (GP) og 2 TRADOK) og fikk det, HV ba om 8 fikk 4 (Værnes), Sjøforsvaret ba om 11 får 9 ÅV (KE får 2, 6 til KNM HH og 1 ÅV til Kystvakta), Luftforsvaret ba om 67 ÅV og får 54. Fellesinstitusjonene (FLA, FST, VPV, LDKN osv) ba om 37 ÅV får 23.5 ÅV. FLO ba om 113.5 ÅV får 79 ÅV, i tillegg får FLO 7.5 årsverk til Bedriftshelsetjenesten. HR-personell skal gis 1 dags opplæring før jul. I tillegg utarbeides en E-læringspakke for de som ansettes etter nyttår.

Utvalget fikk også en orientering om omstillingsprosjektet i Sjøforsvaret (Neptun). Det kan se ut som om vi ikke har nok kompetanse til å kunne vurdere arbeidsmiljømessige konsekvenser ute ved avdelingene, men alle

konsekvensbeskrivelsene var blitt behandlet og godkjent i AMU. Det ble presisert at vi ikke aksepterte tidsbegrensede stillinger i det omfang som er foreslått. Bemanningssituasjonen synes svært stram, man må enten fjerne oppgaver eller tilføre nye årsverk. Dette vil bli fulgt opp i den sentrale behandlingen. BFO hevdet at bemanningen på Sjøkrigsskolen er under den kritiske rammen. Det hevdes at man trenger fra 12-15 ekstra årsverk for å få en akseptabel bemanning ifh til oppgaver.

Månedlig møte i HV- Staben

Brigader Geir Kjøsnes, Stabssjef i HV ønsker en åpen dialog med organisasjonene. HV-staben ser på egen organisasjon, da de ønsker større fokus på drift, kontra planlegging og utvikling etter omorganisering ifm kvalitetsreformen i HV. En konsekvens av dette er en mulig omorganisering internt, som ønsket realisert som en midlertidig organisasjon i løpet av høsten. Endelig organisasjon fastsettes i løpet av første halvår i 2006.

Vi fikk videre en orientering om status i HV- distriktene. Personellsituasjonen karakteriseres som bra. Det pågår nå et arbeid for å kontrollere omfang av innfasing av avdelingsbefal i de enkelte distrikt. Noen små endringer vil skje, da tre nye distrikter (HV- 08/-12/-18) har fått godkjent en heving av sjefsnivået til Oberst. Disse stillingene forventes kunngjort i løpet av høsten. HV rapporterer om noen utfordringer i grensesnittet med andre pågående omstillingsprosjekter i Forsvaret, så som RSF og HR ORG/Ø.

SPISSKOMPETANSE PÅ BARDUFOSS

HEGGELIA: Foruten å være områdetillitsvalgt for Befalets Fellesorganisasjon, er løytnant Mathias Eckholdt en habil fekter. I neste uke skal han og flere andre nordmenn kjempe for nasjonens i ære i Nordisk militært mesterskap i fekting.

egen sportsgren og tatt med på det olympiske program. Krigsskolene har hatt fekting på sine undervisningsprogram og vi har i dag flere militære fekteklubber i kongeriket. Etter idretter som ski og orientering, er fekting en av de største militære idrettene vi har.

- For å drive med fekting trenger man ikke så mange forkunnskaper eller forutsetninger. Heller ikke utstyrbehovet er stort. Det viktigste er å treffe motstanderen før han treffer deg, forteller Eckholdt som har fektet siden 1991.

- Selv om det ikke er en fullt så dekkende betegnelse, kan man si at fekting er som kroppslig sjakk, hvor man hele tiden må tenke taktikk for ikke å bli slått av motstanderen. Presisjon, hurtighet og taktikk er de tre viktigste elementene innenfor fekting, forklarer Eckholdt.

Bardufoss Fekteklubb

Fekting er en sport for både kvinner og menn, uansett alder og utstyret er heller ikke dyrt. Bardufoss Fekteklubb vil i løpet av oktober starte treninger i Istindsportalen og planlegger med tre økter i uka.

- Vi har i dag ti komplette sett å låne ut, men vi håper at avdelingene kan være behjelpelig med mer, skulle interessen for fekting vise seg å være større enn dette, sier Eckholdt.

Nybegynnerkurs, helgesamlinger og kurs for soldatene er noe av det fekteklubben kan bistå med og både Eckholdt og Halsne håper på stor oppslutning.

- Idretten er veldig kontaktskapende

Her møtes offiserer og befal fra hele Forsvaret, kvinner som menn. Det er en gentlemen sport hvor det ikke finnes regler for hva du kan gjøre, bare regler for det du ikke kan gjøre. Selv om Bardufoss fekteklubb er i militær regi, er selvsagt sivile fektere velkomne til å trene med oss, avslutter Eckholdt.

 Av løytnant Hans Petter Hval, Informasjonsavdelingen Hærens styrker

I den nye idrettshallen i Istindsportalen på Heggelia fektes det for harde livet om dagen. Mathias Eckholdt har fått med seg kollega og sparringspartner Sigbjørn Halsne for å finpusse teknikken før neste ukes militære mesterskap. Det nordiske mesterskapet som går av stabelen i Bergen, vil få besøk av militære fektere fra hele Norden og Norge stiller med både dame- og herrelag.

- Norge vant lagkonkurransen i siste nordiske mesterskap og målsettingen for årets mesterskap vil være å vinne. For min del satser jeg på en plass blant de ti beste, sier den optimistiske BFO-fekteren, som sammen med utøvere fra både sjø, luft og heimevernet retter korden mot Bergen i neste uke.

Kroppslig sjakk

Fekting har sin opprinnelse i oldtidens folkeslag, hvor den spilte en viktig rolle. I rennesansen endret fektingen seg radikalt da finere og lettere våpen ble tatt i bruk. Disse egnet seg bedre i dueller enn på slagmarken. Denne typen fekting ble en del av dannelsesmønsteret for adelige menn og offiserer. På slutten av 1800-tallet ble fekting en

En av de beste avtalene Forsvaret har gjort

Det er på langt nær alle avtaler Forsvaret har inngått, som kan karakteriseres som meget gunstige. Nå skal dere høre om én av de bedre, ikke bare for Forsvaret som institusjon, men også for de ansatte i Forsvaret. Avtalen med AVIS bilutleie må helt klart etter min mening, komme inn under kategorien meget gunstig. Etter nesten 20 år i Forsvaret og fem år som redaktør/journalist og fotograf i Offisersbladet, har jeg ofte vært på tur rundt i kongeriket Norge. På grunn av alle de positive opplevelsene jeg har hatt med AVIS bilutleie, og spesielt de siste årene hvor Forsvaret har hatt egen avtale med AVIS, ønsker jeg å gi litt ros tilbake.

Som et eksempel på graden av service, kan nevnes min tur til Kristiansund i slutten av august. Det var bestilt en Golfklasse bil fra torsdag til søndag, og ved ankomst Kristiansund lufthavn, fortalte jeg at vi var tre personer med mye bagasje. Vips, så hadde jeg fått en Passat til samme prisen! Når AVIS-representanten i tillegg følger opp med en SMS på søndag ettermiddag, med spørsmål om turen hadde gått bra og om vi var fornøyd, så minner det om en servicegrad langt i overkant av hva man kan forvente.

Kilder jeg har snakket med, kan bekrefte at AVIS også overfor Forsvarets, til tider svært så spesielle behov for leiebiler f.eks i forbindelse med store øvelser, imøtekommer disse behovene på en profesjonell måte. Offisersbladet har snakket med administrerende direktør i AVIS Norge, Dag Andre Johansen, som spøkefullt sa at avtalen kanskje er alt for god. Johansen som selv var med å utarbeide avtalen med Forsvaret i 1996, sier han er meget fornøyd med det nære samarbeidet med Forsvaret. Han sier videre at AVIS legger stor vekt på god service, gode priser og at kundene skal sitte igjen med en positiv opplevelse når de har leid bil av AVIS. Dette kan jeg og mange andre trygt skrive under på er tilfelle.

Lykke til videre AVIS – det er hyggelig at noen har skjønnet viktigheten av god kundeservice!

holst.clausen@bfo.no

OPPRETTELSE AV PROSJEKT – FORSVARETS VINTERSKOLE (FV)

I Forhandlingsmøte med GIH 28. sept 2005 ble Forsvarets Vinterskole opprettet som prosjektorganisasjon. Prosjektet etableres i første omgang med en årsverksramme på 5 årsverk. Intensjonen er å etablere FV som en fast organisasjon fra 1. august 2006, da med en ramme på 15 årsverk.

Etableringen skjer innenfor Hæren og vil kommandomessig knyttes opp til Sjef TRADOK.

Prosjektet etableres i Østerdalen Garnison, nærmere bestemt på Terningmoen.

Prosjektets leder Oblt Harald Østby sier at allerede ved oppstart er oppdragsporteføljen stor og etterspørselen etter denne type kompetanse er stor både nasjonalt og internasjonalt. FV vil bidra innen fagområde Vinteroperasjoner i alle forsvarsgrener etter nærmere definerte behov. Etableringen må sees i sammenheng med etableringen av Center of Excellence- Cold Weather Operations (COE-CWO) som opprettes ved FOHK.

Eivind Røvde Solberg

Redmkr: Dette konseptet lyder noe kjent? Ryktene sier at den gamle logoen til Skyte og Vinterskolen skal tas i bruk igjen. Dette blir jo som fugl Phønix - opp av asken, dog i annen drakt med mer snø og mindre krutt.

Status FØNIKS 2

FHAMU har ferdigbehandlet NEPTUN, HR ORG-Ø og FØNIKS 2 samt at de nødvendige føringer i forhold til årsverk til HR ORG-Ø er gitt kan jeg opplyse om følgende:

- Luftforsvaret har fått 54 årsverk i forbindelse med HR ORG-Ø.
- Usikkerheten hvordan dette skal finansieres, helt eller delvis innenfor tildelte årsverksramme (1550), samt pålegget om å harmonisere OPL/F og ÅV (1600 vs 1550), gjør at Luftforsvarsstaben (LST) trenger noe tid før prosessen kan fortsette.

Mange søker BFO-stipend

Det var 100 søkere til stipend i BFO i høst.

Av disse var 66 stadig tjenestegjørende og aktive medlemmer, og 36 ikke tjenestegjørende medlemmer (støttemedlemmer).

En søker var ikke søknadsberettiget fordi han ikke var betalende medlem.

Det var 7 kvinner som søkte, noe som med enkel hoderegning skulle bli 7%.

Søknadene ble behandlet i uke 40/41 og svar er på vei ut i disse dager.

frode.lillerovde@bfo.no

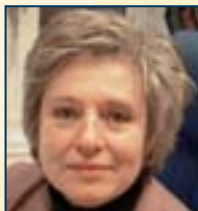
- FLYTTING
- PAKKING
- LAGRING

TLF: 815 36 300
www.haugestad.no

SEKRETARIATET

Administrasjon

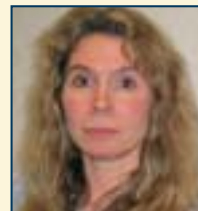
Kari Ulrichsen
Økonomileder
kari.ulrichsen@bfo.no
Tlf 23 10 02 46
Mob 928 05 621

Lars Omberg
Organisasjonssekretær
lars.omberg@bfo.no
Tlf 23 10 02 25
Mobil 920 91 238

Eva Kay
Resepsjon/Arkiv
eva.cb.kay@bfo.no
Tlf 23 10 02 48
Mobil 928 61 425

Mona Eriksen
Medlemsregister/avtaler
mona.eriksen@bfo.no
Tlf 23 10 02 43
Mobil 924 28 698

Forhandlingsutvalget

Jimmy Bjerkansmo
Forhandlingsleder/Tariff
jimmy.bjerkansmo@bfo.no
Tlf 23 10 02 37
Mobil 932 08 717

Ragnar Dahl
Forhandlingsleder/Avtaleverk
ragnar.dahl@bfo.no
Tlf 23 10 02 38
Mobil 934 98 520

Erik Gabrielsen
Forhandlingsleder
erik.gabrielsen@bfo.no
Tlf 23 10 02 36
Mobil 920 96 432

Per Hermann Aune
Forhandlingsleder
per.hermann.aune@bfo.no
Tlf 23 10 02 39
Mob 992 08 751

Web-redaktør

Jo Petter Ydstie
webredaktør
jo.petter.ydstie@bfo.no
Tlf 23 10 02 20
Mobil 934 12 625

Einar Holst Clausen
Redaktør/Journalist/Fotograf
holst.clausen@bfo.no
Tlf 23 10 02 42
Mobil 928 14 251

Elevkontakt

Lars Kristian Danielsen
Markeds/rekr. ansvarlig
Under ansettelse
Tlf 23 10 02 41

BFO-skolen

Frode Lillerovde
Leder BFO-skolen/Org.utvikler
frode.lillerovde@bfo.no
Tlf 23 10 02 40
Mobil 906 40 209

Politisk ledelse

Didrik Coucheron
Leder BFO
didrik.coucheron@bfo.no
Tlf 23 10 02 30
Mobil 928 88 643

Eivind Røvde Solberg
Nestleder BFO
eivind.solberg@bfo.no
Tlf 23 10 02 31
934 08 550

Arild Stange
Stabssjef
arild.stange@bfo.no
Tlf 23 10 02 34
Mobil 934 98 522

Ledelse

**Ett yrke
– én organisasjon**

OMRÅDETILLITSVALGTE

Region Nord-Norge

Mathias Eckholdt
Panser Bn
otv2.nord-norge@bfo.no
Tlf 77 19 53 65
Mob 970 48 101

Gunnar Lie Eide
Harstad
otv1.nord-norge@bfo.no
Tlf 77 01 49 50
Mob 924 30 909

Region Midt-Norge

Jacob Are Opdal
Bodø hovedflystasjon
otv.sondre.nordland@bfo.no
Tlf 75 53 74 63
Mobil 924 23 022

Kristian Grøn
Persaunet/Trondheim
otv.midt-norge@bfo.no
Tlf 73 99 52 32
Mobil 918 52 277

Region Vest

Rolf J. Ledal
Haakonvern
otv.vestlandet@bfo.no
Tlf 55 50 34 86
Mobil 934 62 716

Rune Nordhus
Haakonvern
otv.vest@bfo.no
Tlf 55 50 40 10
Mobil 932 14 671

Region Indre Østland

Martin Sigurd Johnsen
Jørstadmoen
otv.indre.ostland@bfo.no
Tlf 61 27 35 34
Mobil 924 30 905

Arild Helgesen
Sessvollmoen
ostv.indre.ostland@bfo.no
Tlf 63 92 59 43
Mobil 934 99 445

Region Viken

Sten Rune Karlsen
Rygge hovedflystasjon
otv.ytre.ostland@bfo.no
Tlf 69 23 73 25
Mobil 922 18 110

Pål Sævik
Krigsskolen
otv.oslo@bfo.no
Tlf 23 09 94 33
Mobil 928 17 119

BFØs områdetillitsvalgte er tjenestegjørende befal, som er tilstede på forskjellige tjenestesteder for å ivareta dine rettigheter.

Nøl ikke med å ta kontakt med en av dem - dersom du trenger hjelp.

Omstillingsutvalget

Rune Rudberg
Omstillingstillitsvalgt med FLO som arbeidsområde
rune.rudberg@bfo.no
Tlf 23 10 02 44
Mobil 934 20 377

Guttorm Jacobsen
Omstillingstillitsvalgt med FLO som arbeidsområde
guttorm.jacobsen@bfo.no
Tlf 23 10 02 32
Mobil 926 94 221

Harry André Esp
Omstillingstillitsvalgt med HSTY som arbeidsområde
otv.troms@bfo.no
Tlf 77 89 73 74
Mobil 970 48 014

BFØs omstillingstillitsvalgte utfører i samarbeid med BFO sentralt, et betydelig arbeid i forbindelse med omstillingen i Forsvaret.

BFO MARKERER SEG GODT OGSÅ I MIDT-NORGE

Stand i baren på Ørland 17/8-05 på kvelden, i forbindelse med innklaringsuke for nye ansatte.

Lokalforeningsleder Ørland, Morten Granhaug (t.v) snakker med N.N.

OTV'ene har mobile kontorer, her i befalsmessa på Ørland.

Jacob Are i samtale med Joakim Kristiansen (Avtroppende KAFO repr LKSK, nå tjenestegjørende befal på Ørland).

Stand LKSK 18/8-05. Lokalforeningsleder LKSK, Dag Ola Lien (t.v) og OTV Kristian T Grøn.

FORSVARETS BOLIGTJENESTE (FBOT) 1975-2005

“På disse sidene finner du nyttig informasjon om Forsvarets boliger og kvarter, og om personellet tilgang til gratis rådgivning. Les også om ulike låneordninger i Forsvaret.”

Dette er det første du leser, når du går inn på FBOT sine sider på Forsvarnett. Det

beskriver de gode tilbudene de i en lang årrekke har tilbudt befal i Forsvaret. Nå er det slutt på 30 års selvstendighet, for de legges nå inn under FPT. La oss håpe at de ikke blir mindre synlige i “magen” på det store trollet, men får beholde sin egenart, samt fortsetter sin gode virksomhet.

Forsvarets boligjeneste

FÅ VIL HA NORGES BILLIGSTE LÅN

En halv million medlemmer av Statens Pensjonskasse har Norges aller gunstigste lånetilbud.

Bare 30.000 benytter tilbudet.

– Dette er Norges største ansattegode. Men mange opptar i stedet dyrere lån, tror Anne Farseth, utlånsdirektør i Statens Pensjonskasse, ifølge Dagens Næringsliv.

Opptil 750.000 kroner til 2,5 prosent rente, uten at det stilles krav om førsteprioritet, er tilbudet fra Statens Pensjonskasse. I løpet av to uker skal en lånesøknad være behandlet.

Svært gunstig

Tilbudet er svært gunstig for eksempel som toppfinansiering av bolig: Hvis alternativet er toppfinansiering av 750.000 kroner til fire prosent rente, kan pensjonskassens medlemmer spare nesten tusen kroner i måneden på tilbudet ifølge DN.

Statens Pensjonskasse har 900.000 medlemmer – av disse er det en halv million yrkesaktive eller pensjonerte statsansatte som har rett til å oppta lån.

dn.no

BSS I BODØ

Befalsskoleelevene ved Sjøforsvarets Befalsskole var i september på "tokt" med Statsraad Lehmkuhl for å lære seg godt sjømannsskap. Da er denne staselige seilskuten det rette sted!

Elevene hviler ut i Bodø, etter en tøff tur dit med skoleskipet Stasraad Lehmkuhl.

Befalsskoleelevene Ingeborg Austarheim og Roy-Bjørge Jensen på stand.

Befalsskoleelev Odd Eilert Persen holder vakt ved lederen.

NY OTV I REGION NORD-NORGE

Mathias Eckholt er 30 år, løytnant i Kavaleriet, og tjenestegjør idag i Panserbataljonen.

Mathias er krigsskoleutdannet og har blant annet tjenestegjort i Norbn KFOR, 2. Bataljon og nå i Panserbataljonen.

Han har hatt flere tillitsverv i BFO, blant annet var han aktiv i KAFO fra 2003-2005.

Vi ønsker han lykke til som ny OTV Nord-Norge og med de utfordringer som måtte komme.

FØNIKS 2

Foto: Forsvarets Mediasenter

Ros og ris i forbindelse med beo

ROS!

Som så mange andre i år har undertegnede vært med på atter en frivillig beordring.

Noe som nesten alltid hører med i den sammenheng er selve flyttingen. Flytting kan gjerne være en tærende og tidvis meget belastende opplevelse. Dette gjelder ikke minst det som har å gjøre med flyttingen av selve innboet. For undertegnede med familie så gjaldt dette flytting nummer ni (det har vært noen flyttinger som enkeltforsørger i tillegg, men det blir ikke helt det samme). Denne gangen gjaldt flyttingen fra Oslo til Madrid, der vi nå er fire Nordmenn, fra Hæren som tjenestegjør i NATO-stab. Flytting av innboet har tidligere vært assosiert med alle slags traumer; fra forsinkelser, brekkasje og brutte avtaler, til ødelagte frysevarer og et uutholdelig byråkrati i etterkant for å rydde opp i det hele.

Gleden har derfor vært stor i år, da vi skulle begi oss ut på vår lengste etappe noensinne og fikk stiftet bekjentskap med Vinjes Flyttebyrå fra Trondheimsområdet. Maken til profesjonalitet har vi aldri opplevd.

Oppfølging fra første øyeblikk! En nøysom befarung i forkant, tilgjengelighet og dialog under hele gjennomføringen, og en grundighet i pakking og transport som vi ikke hadde trodd var mulig.

Punktlighet i henhold til avtalt kjøreplan og alt gjennomført med smil.

Som Amerikanerne gjerne sier "If the boss ain't happy, ain't nobody happy". Når kona kunne strålende meddele at alt var like helt, og plassert nøyaktig der det skulle stå, var det bare å ta av seg hatten. Undertegnede vil med dette rette en stor takk til Vinjes Transport As og anbefale dem på det varmeste til de som måtte være aktuelle for en flytting i framtiden.

- et ran av lønnsmidler?

Fønix 2 prosessen fortsetter sin ufortrødne gang mot en ny organisasjonsstruktur, og et nytt Luftforsvar. BFOs tillitsvalgte på 135 Luftving, Lt Roger Mekiassen roper nå et varsku ifm utsiktene til at man i prosessen sterkt vil redusere lønnsnivået på stillinger ved Luftvingen.

Arild Helgesen
OSTV Indre Østland

- På Gardermoen har man i de siste to og et halvt år hatt en policy hvor man ikke har gitt faste tilsetninger i stillinger til alle, men løst dette med midlertidige beordringer. I forbindelse med den pågående prosessen med ny organisasjonsstruktur har det kommet oss for øret at mange av stillingene ved avdelingen vil få en betydelig lønnsreduksjon, sier Mekiassen oppgitt.

- Dette vil medføre at ca 20 personer, dvs ca 30% av de ansatte som ikke har fast stilling ved avdelingen må søke på faste stillinger, i den nye organisasjonen, stillinger som vil ha en betydelig lavere avlønning enn det som er tilfellet pt.

- Enkelte vil kunne risikere å gå ned 50-60 000 kr i lønn på bakgrunn av dette, noe som vil gjøre det vanskelig for mange ved de økonomiske forpliktelsene mange har ifm hus og lignende, presiserer han og rister på hodet.

- De ansatte som allerede har fast stilling vil jo være beskyttet av sikringsreglene slik at de får beholde sitt nåværende lønnstrinn hvis ny stilling er lavere lønnet. -Vi risikerer derfor å få et A- og B-lag på Luftvingen, noe som er svært beklagelig, poengterer den tidligere Hæroffiseren. - Jeg er frustrert over at slike ting som dette kan skje, og undres over at arbeidsgiver ikke viser større vilje til å ivareta sine ansatte

enn det denne prosessen synes å gjøre. - Jobben som tillitsvalgt er etter hvert blitt en uriaspost, hvor det ikke synes som om vi som arbeidstakere blir hørt i det hele tatt. - Jeg provoseres også over at en sak som dette ikke synes å skape noen debatt, verken internt i Forsvaret eller i samfunnet for øvrig. Jeg håper arbeidsgiver vil se de problemene man her er i ferd med å skape, og finner frem til løsninger og overgangsordninger som vil sikre de ansattes nåværende lønnsnivå, avslutter Mekiassen.

rdring

RIS!

Medaljen har alltid en bakside sies det, og intet kunne være mer beskrivende når det gjaldt flyttingen vår og valg av billeverandør. På linje med de fleste som reiser ut, bestemte vi oss for å kjøpe en bil på utførsel. Med fire barn og to hunder med på lasset var det naturlig å finne en bil med god plass. Valget falt til slutt på Mercedes Viano. Det var da også nokså naturlig å henvende seg til importøren, og vår aktuelle bilselger ble Bertel O. Steen Autostern AS.

For å gjøre en særdeles lang (og dessverre fortsatt ikke avsluttet) historie kort, kan vi oppsummere det hele med å si at opplevelsen vår med bilen og bilselgeren har vært ett sammenhengende mareritt! Forsinkelser, brutte avtaler, feilaktig informasjon, forglemmelser og tabber samt feilleveranser av utstyr og tilbehør beskriver ikke en brøkdel av byrdene våre.

En fullstendig ansvarsfraskrivelse og gjennomgående manglende evne og vilje til informasjonstilgang. Den sletteste kunde- og serviceinnstilling som man noensinne kunne forestille seg, gir bare et delvis bilde av opplevelsene forøvrig.

Hadde selger og ikke minst salgssjefen selv bare kunne tatt litt selvkritikk, og ikke utvist den mest uforglemmelig arrogansen noensinne, så hadde noe kanskje vært berget, men akk nei!

Paradokset blir fullkomment og nesten tragikomisk når man leser Bertel O. Steen Autostern AS. visjon om "gode opplevelser".

Det må også legges til at de tre kollegaene i Spania som handlet hhv Volvo, BMW og VW under nøyaktig samme rammevilkår, ikke fikk det minste problem.

Vi sliter enda og unner ikke noen denne opplevelsen. Vi håper at andre kan lære fra våre erfaringer. Undertegnede vil med dette, på det sterkeste fraråde andre potensielle Mercedes kjøpere fra å handle hos Bertel O. Steen AutoStern AS i Sognsveien, Oslo.

Med vennlig hilsen *Tore S Bade*
(bosatt i Spania på mye godt og noe vondt)

KOSOVO-STYRKEN

HEDRET

- Dette er en fin anledning til å markere den viktige jobben våre styrker har gjort utenlands, sa Forsvarsminister Kristin Krohn Devold da hun den 19 august deltok i utdeling av Forsvarets medalje for internasjonale operasjoner, ved Rygge flystasjon. Medaljene ble utdelt til personell som har tjenestegjort i helikopterbidraget til NATO-styrken KFOR i Kosovo det siste året.

Pressemelding fra Luftforsvaret

Siden 15. juni 2004 har Forsvarets innsatsstyrke Luftforsvaret/ Helikopter (FIST-L/H) hatt et detasjement på rundt 80 personer stasjonert i Kosovo for å støtte Natostyrkene (KFOR). Helikopterstyrken returnerte til Norge etter 12 måneder i tjeneste for internasjonal fred og sikkerhet. Helikoptrene landet på Rygge flystasjon fredag 17.juni 2005 etter endt oppdrag.

Personellet som har tjenestegjort i styrken i de siste 2 kontingentene ble hedret med taler og medaljer i en seremoni fredag ettermiddag.

Fakta om Forsvarets innsatsstyrker- Luft/ Helikopter (FIST-L/H)

- Er én av seks innsatsstyrker i Luftforsvaret
- Opererer Bell 412 helikoptre
- Har deltatt i operasjoner i:
 - NORAIR Libanon (1978-79)
 - NORAIR Bosnia (1993-96)
 - LIS-Helikopter Kosovo (2001)
 - FIST-L/H KFOR Kosovo (2004-05)
- Inngår i styrkeregistre i
 - NATO
 - FN
 - SHIRBRIG
- Primærrolle i innsatsstyrkene:
 - logistikktransport
 - personelltransport
 - evakuering av sårede

Tett røyk under pistolskytingen

SHOOT-OUT PÅ RENA

Tekst & Foto: Jo Petter Ydstie

100 år etter den fredelige unionsoppløsningen, gikk unionslandskampen i skyting mellom Norge og Sverige av stabelen i Rena leir. Det ble konkurrert både med våpen fra 1905 og våpen fra 2005, fordelt over flere klasser. Mange hadde håpet at resultatet ville gi svar på hvem som hadde vunnet dersom det ikke hadde blitt en fredelig unionsoppløsning i 1905.

Det ble konkurrert i 4 klasser med 1905 våpen. Pistol og rifle i dame- og herreklasse. Det var kun damenes rifleskyting vi vant. I de tre øvrige klassene var det jevnt, men det ble svensk seier i alle tre. Allikevel nøler ikke Offisersbladet med å konkludere med at vi ville ha vunnet i 1905. Da var vi alene om å ha mitraljøser, og de fikk vi ikke ta med på Rena denne gangen.

Vi var helt klart penere i tøyet enn svenskene i 1905

Lokalforeningsledere på Rena, Per Iver Nordseth er nok litt for ung til å huske 1905.

Marlen Danielsen driller prosedyrer før sitt aller første fallskjermhopp.

Jannicke Bastesen stråler om kapp med sola etter vellykket fallskjermdebut.
– Helt rått, synes sanitetsoffiseren fra Minedykkerkommandoen.

FLYR HØYT

Mens mange tilbringer ferien til fjells eller på badestrand, foretrekker andre å boltre seg høyt oppe i luften. I vår ble det arrangert fallskjermkurs i Florida, spesielt for norske befall. Og det var jentene som ledet an.

 Tekst og foto: Aleksander Gamme

En monoton motorlyd durer igjennom morgendisen. Chatrin Larsen fra Andøya har tre ganger så høy puls som vanlig. 13000 fot opp i luften åpnes døren på twin-otteren, og utstyret sjekkes for siste gang. Briller og hjelm på, alle håndtak på plass. I det hun stiller seg opp i døren, kan hun kjenne vinden rive i henne. Instruktørene nikker, alt er klart. – Opp, ned – UT!!!

Fantastisk følelse

– Det der var helt utrolig deilig!! Etter en elegant landing kommer jubelropene som perler på en snor. Chatrin Larsen (25) elsker nye utfordringer og har akkurat gjennomført sitt første fallskjermhopp. Det blir garantert ikke det siste, forsikrer hun. Fenriken arbeider som materielloffiser på Bodø

Hovedflystasjon, men nølte ikke lenge da hun ble forespurt om hun ville reise på fallskjermferie til solfylte Florida. Mer nøyaktig på Skydive Deland – et av verdens største og travleste fallskjermssenter. Hit reiser en rekke nordmenn for luftige opplevelser hvert eneste år. Denne påsken var helt spesiell med flere typer arrangementer, og hoppfeltet krydde av nesten 100 nordmenn. Her finner både nybegynnere og verdens beste utøvere.

– Det var en fantastisk følelse å ligge i fritt fall og bare se utover horisonten. Da jeg stod i døra, tenkte jeg at jeg måtte jo være helt gal som hopper ut av dette flyet, men det var bare helt herlig, forklarer Larsen.

For alle

Initiativtaker og fallskjerminstruktør Kristin Opøien (33) er lidenskapelig opptatt av fallskjermporten. Opøien har konkurrert i

formasjonsshopping i en årrekke og har en lang og luftig merittliste, bla to VM-sølv med det norske jentelandslaget. I tillegg har hun en rekke NM-titler på samvittigheten. Nå leder hun et militært jentelag som satser for fullt mot VM i 2007, og har lyst til å rekruttere andre til sporten. I fjor fikk hun ideen om å friste kollegaer til å bli med over "dammen" for å hoppe.

– Det er en veldig fin kombinasjon å reise til Florida og gå fallskjermkurs. Det blir to store opplevelser pakket sammen i ett. Hvis det er dårlig vær en dag, så er det jo bare å dra på shopping, flirer hun.

Opøien er opptatt av at fallskjermhopping er for alle. Enkelte vil mene det er galskap å hoppe frivillig ut fra et fly, men lysluggen har statistikken på sin side når hun sammenligner med dykking, klatring eller lignende aktiviteter.

Klaus Trapp demonstrerer baklengs salto i 200 km/t fritt fall på sitt syvende fallskjermhopp.

OVER FLORIDA

Chattrin Larsen er et naturtalent i vindtunnelen. – Utrolig lærerikt å fly i vindtunnel før man hopper fra fly, dette er jo bare helt sinnsykt kult, forklarer materielløffiseren.

- Fallskjermhopping er blitt en trygg aktivitet. Så lenge man har respekt for hva man holder på med er det ingen grunn til å frykte for sikkerheten, forklarer hun.

Til topps på første hopp

Fallskjermkurs hvor man hopper de første hoppene med en line som løser ut fallskjermen, har gått ut på dato. Da er AFF-kurs (Accelerated Free Fall) langt mer effektivt. De første hoppene utføres med hele 45 sekunder fritt fall ledsaget av dyktige instruktører gjennom hele det frie fallet. Hvert hopp forberedes nøye, og evalueres ved hjelp av video. Gjennom syv nivåer lærer de elementære kunnskaper for å hoppe alene, inkludert saltoer og stup. Deretter gjenstår det bare solohopp og en skriftlig prøve før du har sertifikatet ditt i hånden.

- Det tar bare en uke fra du begynner på kurs, til du er en habil fallskjermhopper. AFF-kurs er utrolig effektivt, og progresjonskurven er høy. Det gjør at det er utrolig morsomt også for instruktørene, forklarer kaptein Opøien som har sitt daglige virke på Gardermoen flystasjon.

Innendørs fritt fall

Florida frister ikke bare med sol og høye temperaturer, men også med vindtunnel. Det er et sylinderformet rom hvor det blåser dobbel orkan ved hjelp av kraftige turbomotorer med propeller i taket.

- I starten var det litt vrient, men når jeg slappet av og fikk en naturlig flystilling, gikk det kjempefint. Det er jo helt rått – verdens morsomste leketøy, ler Jannicke Bastesen.

Alle elevene fikk fly i vidundermaskinen før de hoppet for første gang fra fly. I vindtunnelen lærer man en naturlig flystilling på

magen før de prøver seg fra 4000 meters høyde. Denne treningen medfører at stressfølelsen senkes til et litt mer behagelig nivå, og er et gunstig supplement til kurset som det ikke er mulighet til i Norge.

Deltakere på kurset

Jannicke Bastesen, Klaus Trapp, Thorbjørn Risan, Marlen Danielsen, Chattrin Larsen og Cesilie Mikalsen.

Ønsker du informasjon om fallskjermkurs i Florida, ta kontakt med Kristin Opøien; e-mail: kristin_opoien@hotmail.com eller ring 90843002

MERLIN MOBIL LADEBASEENHET

Merlin Design har utviklet en spesiell koffert med utspart plass til lykt med lader, stativdeler, bæreutstyr, filtre, batteripakke, konvertere og lysforsterkningsutstyr. På utsiden av kofferten er det tre forskjellige kontakter. Gjennom disse kan lykt og batteripakke lades med alt fra 90 - 260 V AC (vekselstrøm) eller alt fra 10 - 30 V DC (likestrøm).

Vær oppmerksom på at spenningen på sigaretttennerkontaktene inne i kofferten vil variere mellom 12 V DC og 30 V DC avhengig av hva som blir koplet til kofferten. Alt utstyret levert av Merlin Design tåler dette spenningspekteret. Ved tilkopling av nettspenning 90 - 260 V AC vil spenningen på sigaretttennerpluggene automatisk reguleres til 12 V DC.

Falconeye ML50/30

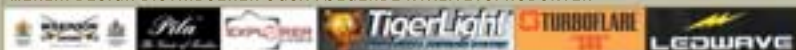
er en norskutviklet og norskprodusert beredskapslykt til bruk under ekstreme arbeidsforhold. Lykten kombinerer funksjonalitet med ekstrem lysstyrke. Utviklet i samarbeid med Forsvaret og Politiet for profesjonelt bruk. Falconeye brukes bl.a. av Forsvarets sanitet og Ingeniørvåpenet. Bruksområder er bl.a.:

- Kirurgisk operasjonslys (heving av fargetemperatur)
- Evakueringslys/nødlysfunksjon
- Søk, minerydding etc.
- Skadestedsbelysning
- Overvåking (IR)

Merlin Design utvikler og markedsfører profesjonelle løsninger innen bærbart lys. Produktene spenner fra diodelyker og "tac lights", via oppladbare, større lykter til Merlins hovedprodukt: Falconeye ML50/30.

MERLIN DESIGN DISTRIBUERER OGSÅ FØLGENDE KVALITETSPRODUKTER

merlin

Jorda rundt på få sekunder

Logg inn google earth og zoom deg inn fra verdensrommet og helt ned til gatenivå der du bor! Satelitter har fotografert så å si hele jorden, og med enkle håndgrep kan du søke – zoome og finne hjemmet ditt. Med god skjermopløsning kan du kjenne igjen bilen din! Prøv – det er faktisk fascinerende og morsomt.

<http://earth.google.com/>

Aimpoint Comp M/ML

Militære spesialavdelinger over hele verden velger Aimpoint Comp M eller ML siktet. Dette siktet tilbys nå også til skyttere som ønsker det ultimative, praktiske sikte. *Meget robust og beregnet på bruk under ekstreme omstendigheter.*

Både M og ML serien har 10 innstillinger på bryteren. I tillegg til dagslys og høy-intensitet innstillinger har også Comp M modellen to innstillinger til bruk for skyting i mørke med "nattutstyr". Begge modeller har samme fordeler som Aimpoint Comp konkurransesiktet og kombinerer på denne måten alle fordeler i et sikte. Etter 12 måneders testing valgte US Army Comp M siktet. Det var ikke det billigste, men det var ganske enkelt det sikte som klart skilte seg ut som mest velegnet til bruk under ekstreme forhold. En investering i et Aimpoint sikte på et militært våpen, kan også vise seg å ha økonomiske fordeler; det er mye enklere å lære nye skyttere å skyte med rødpunktsikte kontra vanlige jernsikter. Faktisk regner man med en halvering av ammunisjonsforbruket for å oppnå samme ferdighetsnivå. En annen stor fordel er at treffsikkerheten under stress og realistiske forhold øker dramatisk ved bruk av rødpunktsikte på militære rifler, karabiner og MP.

På ønskelista til høstens jegere? Sauer 202 Europa Helstokk

En klassisk helstokk-karabin, som Europeiske jegere elsker for sin skjønnhet og praktiske/korte lengde. Samme gode presisjon som de "vanlige" utgavene!

Mediumkalibre: 243 Win, 270 Win, 6,5x57, 308 Win, 7x64, 30-06, 9,3x62.

Magnumkalibre: 6,5x68, 8x68S, 7 mm Rem.Mag, .300 Win Mag, .300 Weath.Mag. 375 H&H.

Løpslengde: 510 mm.

Totallengde: 1040 mm.

Vekt: 3,5 kg (stål) Rifler i kaliber 243 Win. og 30-06 leveres med Pendelton munningsbrems til demping av rekyl og munningsflamme.

Leketøy for gutter (og jenter)!

Fjernstyrt stridsvogn med tårnrotasjon og full elevasjon på kanonen, som også skyter Plastikk-kuler. Stridsvognen er 43 cm lang og leveres ferdig kamuflasjemalt. Leveres med batteri og fjernstyringsenhet. Noe å tenke på for gutta i panserbataljonen, nå som Leopard 1. skal pakkes i møllposer, eller ende opp som spiker?

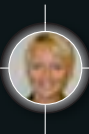
Selges på www.arngren.net

Modemkidnapping

Dersom du har oppringt forbindelse til Internett, gjennom ISDN eller vanlig telefoni, kan modemmet kapres ved at et lite program lastes ned fra Internett, ofte uten at du merker det. Programmet installerer seg selv og bryter den vanlige internetttilkoblingen og ringer deretter opp et nytt nummer som det er dyrt å ringe til. Programmet endrer altså innstillingene for din internetttilkobling uten at du ser det. Som regel går den skjulte oppringningen til et dyrt utenlandsnummer. Ofte merker du ikke dette før regningen kommer. Dersom du har vært utsatt for modemkidnapping, bør du ta kontakt med teleoperatøren din og kreve at beløpet blir slettet. Kommer du ikke til enighet med teleoperatøren, kan du eventuelt ta kontakt med Teleklagenemnda for å undersøke om saken kan behandles der. Se Teleklagenemnda.

Et operativt luftforsvar krever realistisk trening, og anerkjente Red Flag i USA er uten tvil den øvelsen som gir best og mest operativt utbytte for norske kampflypiloter.

Av kaptein Hanne Olafsen

Vel hjemme i Norge oppsummerer sjefen for det norske kampflydetasjementet øvelsen som en stor suksess. Tilbake sitter personellet med nødvendige erfaringer for å kunne løse reelle oppdrag.

- Jeg er utrolig fornøyd med alt vi har gjort, hele apparatet har fungert maksimalt! Også Mission Commander-oppgaven vår fungerte fremragende, vi fikk mye skryt – og de skryter ikke alltid av det, sier detasjementsjef Dag Simastuen, som selv har jobbet med amerikanerne i sin tid som jagerflyinstruktør i USA og i ulike internasjonale operasjoner.

- Vi har økt vår kapasitet til å gå i strid og løse konfliktsituasjoner. I tillegg er vi også kapable til å være en ledende nasjon i form av at vi som individer kan lede operasjoner. Vi har vist at vi er i stand til å lede store luftoperasjoner/luftkampanjer, og jeg er stolt over hva vi har fått til under norsk flagg, sier Simastuen stolt.

De første erfaringene skal gjøres i fredstid

Øvelse Red Flag har skaffet realistisk kamp- og stridstrening for det amerikanske Luftforsvaret og deres allierte siden 1975. Øvelsen i USA bidrar til at personellet er tryggere den dagen en skal ut i strid – erfaringen skal nemlig høstes i fredstid, og gjør at muligheten for å bli nedskutt er mye mindre enn hvis en ikke har trent i slike scenarier tidligere. Scenariene under øvelsen er virkelige helt opp til hva en vil kunne møte i en reell situasjon.

- Hele hensikten med øvelsen er å gi spesielt jagerflygerne den erfaringen du trenger for å løse oppdraget i strid. Det er ganske stressende å fly her, med stor trussel, et teppe av fly på radaren – det gjør at en gjerne blir litt nervøs, noe som gjør at årvåkenheten er på toppnivå. Bare det å oppleve det stresset, oppleve den enorme utfordringen på kroppen, gjør at du utvikler deg selv - da blir det ikke så skummelt når du skal ut i striden i virkeligheten. Når du da skal ut for første gang i et reelt oppdrag, hjemme eller ute i internasjonale operasjoner, har du kjent det på kroppen tidligere. Du vet da litt hva det går ut på og bli bedre rustet til å gjøre en god jobb. Det betyr igjen mindre sjanse for å bli skutt ned av luft- eller bakketrusler, forteller oberstløytnant Simastuen.

Fra briefrommet hvor toktene går gjennom i detalj.

Bakkemannskapene er en svært viktig brikke i denne suksesshistorien.

Viktig med riktig trening

Pågående operasjoner skaper raske endringer, noe som betyr at vi må evne å endre oss raskt for å kunne være oppdatert på siste utviklingen innenfor operasjonskonsepter, våpenlevering og prosedyrer. Øvelser som Red Flag gir oss dette.

Norge har forpliktet seg til å stille en kampklar F-16 enhet - Nato Response Force, kontingent 7 fra 1. juli neste år. Skal vi ha de riktige forutsetningene for å gjøre en god jobb innebærer det at vi må trene, øve og holde oss oppdatert på de siste operasjonskonseptene

Det vet Simastuen alt om, som er Norges eneste jagerflypilot med over 3000 timer i cockpit på F-16 og som selv var detasje-

mentsjef under Operation Enduring Freedom (OEF) i 2002/2003 i Kirgisistan hvor norske jagerfly måtte levere våpen.

- Dette er virkeligheten. Red Flag gir oss viktig og nødvendig trening for å inneha et troverdig og profesjonelt forsvar som er trent og klar for innsats - hjemme og ute – og som evner å samvirke med allierte partnere som eksempelvis OEF, understreker Simastuen.

Norge var under Red Flag øvelsen i USA en av fire deltagende nasjoner, hvor 2065 mennesker og 105 fly var med. Med 6 oppgraderte F-16 fly, testet de norske jagerflypilotene ut det nye høyteknologiske utstyret for første gang sammen i enorme scenarier.

- Flyverne har fått mer selvtilitt og tiltro til utstyret vi har, for nå har vi testet F-16 som er

Ferdig med dagens
tokt, og rett til debrief.

Reneste TopGun stil.

LL TRENING

Med opp i mot 52° C på «line»,
går det noen liter vann.

fullt oppgradert og det viser seg at det fungerer utrolig bra i taktiske store operasjoner. Ta bare det nye jammeutstyret vårt – det har gjort til at vi kommer oss inn og ut av et område uten å bli skutt ned fra luft- eller bakkekrussell. Når en får trent i reelle scenarier som dette, blir gutta bedre kjent med de nye kapasitetene og får dermed mer tro på utstyret, noe som er helt nødvendig, sier detasjementsjefen.

Norge har vært deltagende med et detasjement på nærmere hundre personer på øvelsen.

Sjefen bør fly

Simastuen var selv med på to tokt ut fra Nellis Air Force Base under øvelsen i Nevada.

- Er sjefen operativ, bør sjefen være med. Det krever litt, men det er utrolig viktig å gjøre det, for å kjenne alt på kroppen for å være i stand til å uttale seg om det vi holder på med. Jeg gjør en bedre jobb som sjef, nettopp fordi jeg har flydd. Det å være sjef uten å vite nøyaktig hva folk dine gjør, du tror du bare vet det, er ikke like bra. Så lenge sjefen vil, er villig, kan og er operativ, så mener jeg absolutt sjefen bør fly - både i krig og fred, fastslår Simastuen.

Detasjementsjefen skryter av hele støtteapparatet, som har stått på og ervervet seg viktig og nødvendig erfaring.

- Jeg har hatt gode folk med meg, og alle har gjort en utrolig innsats. I de ledende stillingene har vi hatt folk med lang erfaring,

noe som er av stor betydning. Mens i de andre stillingene har vi også hatt folk uten erfaring, noe som er viktig for at de også skal kunne høste erfaringer. Og det er helt nødvendig å fortsette med øvelser som dette skal vi være i stand til å løse fremtidige oppdrag og være forberedt, så er vi nødt til å delta på blant annet Red Flag. Vi må få trening i dette scenariet, vi kan ikke få til dette på nasjonale øvelser hjemme i Norge. I tillegg til det rent flyoperative - er det varmen, andre forhold, andre nasjoner – som gjør at vi får maksimal utnyttelse av dette, avslutter en tydelig fornøyd detasjementsjef.

Klar til aksjon, "KV Malene Østervoll", "MS Nordnorge", "MT Helene Knutsen" og et Sea King-helikopter.

Statsrådene Krohn Devold, Ludvigsen og Skogsholm går fra borde, men smilte fornøyd.

Kystvaktskipene "Harstad", "Nordkapp" og "Svalbard" deltok under Barents Rescue, her på Porsangerfjorden.

BARENTS RESCUE 2005

av John Gustavsen

Kontreadmiral Jørgen Berggrav peker i en artikkel på at dagens forsvarsstruktur i stor grad er tuftet på den militærstrategiske situasjonen under den kalde krigen. Denne opphørte brått med Sovjetunionens sammenbrudd for snart 13 år siden. Barentshavet hadde en spesiell rolle som operasjonsområde for den sovjetiske ubåtflåten. I dag har status for dette havet blitt dreid mot dets enorme marine rikdommer samt utvinnings- og transportarena for den petroleumsbaserte virksomheten som startet ved inngangen til dette millennium. Mens det i 2002 seilte 166 tankskip med olje fra Nordvest-Russland, er det forventet at dette antall vil øke til 6-700 og meget større skip om bare 10 år.

Norge deler ansvaret for Barentshavet med naboen i øst og forvalter 1,5 mill. km² av dette bassenget. Spenningen i nord er erstattet med faren for at russiske atomreaktorer og kjernefysisk avfall skal skape store miljøproblem. På helseområdet blir det nå rapportert om oppblomstring av tuberkulose i Murmansk der 60% av de smittede er bærere av multiresistent tbc. I tillegg vil transporten av olje forbi kysten av Nord-Norge i kombinasjon med økt cruisetrafikk og fiske kunne skape store miljøproblem.

Norsk tilstedeværelse

i nord vil være nødvendig i tiden som kommer. Norge og Russland er ikke enige

om sonerettighetene rundt Svalbard og likeså har de to statene ikke avklart grense-dragningen i Barentshavet. Berggrav peker på hvordan landene også har store fellesinteresser:

"Fiskeriene i Barentshavet spiller en betydelig økonomisk rolle for begge land. Havområdene er vitale for verdens marine biologiske ressurser. Det er derfor svært viktig å sikre en bærekraftig utvikling av disse ressursene.(...)Dersom man ikke forvalter ressursene på en troverdig måte, vil man for det første undergrave en bærekraftig utvikling, og for det andre etterlate det inntrykk hos andre at man ikke er i stand til, eller villig til, å ta ansvar for et område man krever forvaltningsrett over."

(Forsvarsperspektiver i nord. Den norske atlanterhavskomiteé 4/2004)

Realiseringen av Barents Rescue skyldes at statsminister Bondevik i 2003 på et møte i Barentsrådet (BEAC) innså at det var nødvendig å demonstrere norsk interesse i nord samtidig som man inviterte nabolandene til en felles sikkerhetsøvelse med såvel sivil som militær karakter.

Forsvarsminister Kristin Krohn Devold understreket behovet for å få russerne med på denne øvelsen fordi dette både kan skape tillit og bli nødvendig om det skulle inntreffe en slik katastrofe som den som ble til et teater med Porsangerfjorden som scene 5. og 6. september. Da hadde et cruiseskip - for anledningen "MS Nordnorge" - fått en eksplosjon ombord med de følger at skipet styrte inn i et tankskip lastet med 20 000 tonn råolje -

med "MT Helene Knutsen" i rollen. Forsvarsministeren sa det slik til Offisersbladet:

- Tsunamien i Sør-Asia og Katarina-orkanen i sørstatene har demonstrert at en ulykke skjer når vi minst forventer det. Derfor blir det nødvendig å samkjøre etater og departement, også på tvers av landegrensene.

Krohn-Devold mente også det var nødvendig for Forsvaret å vise sitt moderne materiell for å skape tillit i befolkningen. Den avgåtte regjeringen har vært hardt kritisert for å ha trukket marinen ut av Nord-Norge. Krohn Devold la også til at Banak flystasjon vil få en mer betydelig rolle i tiden som kommer. Garnisonen i Porsanger (GP) vil også komme til å utdanne befal.

Best mulig kontakt

Deltakere i dramaet var også pressefolk, f.eks. journalist Jelena Isvarina fra ORT/ russiske TV1 og pressetalsmann John Espen Lien fra LDKN. Isvarina fortalte om stor interesse i Russland for denne øvelsen:

- Vi har opplevd store ulykker som gjør at nabhjelp kan bli nødvendig, sa journalisten som viste til Tsjernobyl-katastrofen 1986, Kursk-havariet 2001 og hendelsen med miniubåten ved Kamsjatka nylig. Russiske myndigheter har lenge vegret seg for å be om internasjonal støtte, og har fått mye kritikk for dette. Under Barents Rescue var både sivile og militære enheter representert. Russere vi snakket med mente øvelsen ga nyttig lærdom, og at kontaktene med fagfolk i Norge, Finland og Sverige hadde vært svært verdifulle.

Justisminister Odd Einar Dørum var øvelsens hovedansvarlige. Her på skadestedet Repvåg i Nordkapp.

Pressetalsmann John Espen Lien intervjues av russiske TVIs Jelena Isvarina.

Kronprins Haakon blir instruert av representant for Sivilforsvaret i Finnmark mens direktør Jon A. Lea fra DSB følger med.

Behovet for sivil-militært samarbeid kan bli virkelighet før vi venter det. Fortidens forsvarskonsept duger ikke i en tid der internasjonal terrorisme, store ulykker, epidemier og miljøkatastrofer kan ramme nasjonene i nord.

John Espen Lien sa etter øvelsen at det vil komme en evalueringsrapport senere på høsten. Dette var ikke en eksamen, men en øvelse.

- Samarbeide med russerne er meget viktig. Vi ønsker alle en positiv utvikling med best mulig kontakt over landegrensene i våre store og sparsomt befolkede områder.

Forsvaret skal produsere militær slagkraft og kompetanse.

- Likevel er det viktig å kunne bistå sivilsamfunnet når det er nødvendig. Over-skuddsproduktet av grensevakt, overvåkning, suverenitetshevdelse, egen havari-trening og så videre omsettes ofte til opp-gaver som mest er rettet mot det sivile samfunnet.

I de tynt befolkede områdene nordpå vil Forsvarets ressurser være nødvendige også fordi befolkningen vil føle seg tryggere ved å se nærværet av f.eks. MTB-er og kystvakt-skip. Selv om andre etater kan ha hoved-ansvar, er det svært ofte Forsvarets ressurser som benyttes, f.eks. rednings-helikoptre, slepebåtkapasitet, kystvaktfartøy, orionfly, soldater osv.

Forsvaret

stille med ca. 1000 mannskaper på øvelsen. Garnisonen i Sør-Varanger (GSV) var sterkest representert med 350 markører, for anledningen stasjonert ombord i de to hurtigrutene. Landsdelskommando Nord-Norge deltok sentralt i planleggingen av øvelsen og øvingsledelse. Før felttjeneste-øvelse ble det avviklet en alarmøvelse. Forsvaret deltok med fire kystvaktfartøy,

"Harstad", "Nordkapp", "Svalbard" og "Malene Østervold". Det deltok helikoptre fra skvadronene 330, 337 og 339, orionfly fra 333 skvadronen og Hercules-fly fra 335 skvadronen.

KV Harstad fikk i oppdrag å legge ut lenser i forbindelse med oljeutslippet fra "Helene Knutsen". Ombord var de tre ministrene Kristin Krohn Devold, Torill Skogsholm og Svein Ludvigsen. Sistnevnte mente treningen var et nødvendig ledd for å kunne forebygge en eventuell oljekatastrofe.

- Jeg håper russerne kan påta seg en liknende øvelse, sa kyst- og fiskeriminist-eren. Mannskaper fra beredskapsdepoet i Vadsø som skal hjelpe til fra land ved oljesøl, fortalte at de hadde deltatt på øvelser på Fiskarhalvøya sammen med russerne.

- Det russerne mangler av utstyr og teknologi tar de igjen i form av kunnskap, sa Magne Lindi og Harald Kvam fra Vadsø-depoet.

Oljevernøvelsen ble møtt av kraftig kritikk fra havnesjefen i Nordkapp, Steinar Hansen. Han pekte på at en fjord med oppdretts-anlegg, fuglefjell og næringsvirksomhet var valgt ut som utslippsområde. Hadde det skjedd et virkelig uhell, ville havna i Honningsvåg blitt fylt med olje. De lokale myndighetene ble overkjørt av Kystverkets beredskapsavdeling i Horten.

- Skal en opprensningsaksjon bli vellykket, må en ta hensyn til de lokale myndighetene, kommenterte havnesjefen hendelsen.

Havnemyndighetene i Nordkapp fikk store ekstrakostnader ved øvelsen tross statlig bistand på en halv million kroner.

FAKTA

Barents Rescue 2005

Den største sivil-militære sikkerhets-øvelsen noensinne arrangert i Norge.

Tidspunkt: 1. til 9. september

Plassering: Nordkapp og Porsanger

Deltakere: 4000

Initiativ: Tatt under BEACs (Barents European Arctic Council) møte i 2003.

Mål: Å forenkle og forbedre kommunika-sjon, koordinering og samarbeid mellom land og sivil-militære enheter som kan bli involvert i kriser i Barents-regionen.

Scenário: (1) Kollisjon mellom tankskip og hurtigrute. (2) Brann ombord i en annen hurtigrute.

Aktiviteter: Nasjonal og internasjonal varslings og etablering ledet fra Horten. Trening i liv/helse, stabilisering/sikring av havarist og etablering av oljevern.

Ansvar: Justis- og politidepartementet overordnet, med delegert myndighet til Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) og Landsdels-kommando Nord-Norge (LDKN).

Rollespillere: Fra søk og redning, pårørende, medier, idrettslag, dykkerklubber, skuespillere o.a., i alt over 1000 kvinner og menn.

Militære og grensevakt: LDKN, Luft, sjø- og landforsvaret, Heimevernet. Heimevernet fra Lapland, Helikopter-flottiljen fra Sverige, Norra Militär-distriktet (Sverige), Forsvaret (Finland), Sjøgrensevakten og Nordflåten (Russland).

Øvelseskostnad: 45 mill. kroner.

(Kilde: www.barentsrescue.no)

Offiserskryss 6 • 2005

POPULÆRT TJENESTED	↓	KOMMUNE BY	↓	ELV GÅ FOR LANGT	↓	HARKER PLASSEN	↓	VIA DUNST	↓	TYKK ØVELSE I 2005	KJEMMER	↓	KUNST	
→											BINDE KORN HAP			
SKÅTE			REP				BY							
→			→					↓	KROPP SLAG					
NY SJEF PÅ REITAN	→						HØVEL- FLIS						KOM- MUNE	
FØLER	KLINGE DARLIG	KOM- MUNE	ELITE ASIAT				UTROP VOKTER		↓	VI				
ORDENS- REGELEN	↓	ANLEGG VIND	↓	SJELDEN GJEN- STAND	SKYTE- FELT EIE	↓	FORM SKUE- SPILL	↓		TROR			FORD- MODELL SORG	
→							PAPPE- GØYE	GLOSE				FYR	KLOK	
VULKAN- TALLER- KEN					SKYTE- FELT				KORONA TYKK PERSON					LEVER
→			BRENSEL		EU- BØRGER				LEVNING KNYTTET TIL			↓	SKADE FOTBALL- ORG.	
BY GLØDET					GJEN- NOM- TRENG- INGEN		VOLD- SOM TREG				KRUKKE	→		
→					KOM- MUNE STEIN			KANT	HARSK BANNING		BJELKE	↓	KOM- MUNE FISKE	
PÅ BYEN		VAR SIM- ASTUEN UNDER RED FLAG												PRONO- MEN
→		FORSIK- RINGS- SELSKAP	FAGORD VAKANSE				LITEN SPISS			FOR- HOLDS- TALL	VEKST	STAT SOLGUD		
FISK				SPIRE			EN DUCK	BOKSE- ARENA	STATT- HOLDER GREKER				NEMLIG	BLOM- STER- STAND
MAN	→													→
→	↓	KOM- MUNE TALL		REKKE	IRIDIUM	PREST VILL			A.-J. HEGREM 2005		TELT	KALIUM KARPE- FISK		EX OFFICIO
FOLKE- MENING- EN														INTER- VALL
→														FUGLEN DEPAR- TEMENT
→							MILD PIPE- TOBAKK	BETEN- NELSE TRE					1/10 LITER	
SKYTE- FELT ØKE		UNNGÅR		TRE- STAMME	FINNES	ELV RED- SKAPET		KATTE- DYR						FLATE- MÅL
→														HELIUM DRIKK
→														→
BAK KASTE OPP							50	FØR EU	↓	VERTS- HUS	KIOSK	HÅLKE		
→					FUGLER					HOS				
OMSTIL- LINGS- PRO- GRAM														

Det trekkes ut tre vinnere i tilfeldig rekkefølge blant de innsendte svarene.

1. premie: BFO/Offisersbladets tursekk
2. premie: BFO termokrus
3. premie: BFO termokrus

Kryssordvinnere:

1. premie - Magne Lundby, Drøbak
2. premie - Arnhild Espegren, V. Ådal
3. premie - Jan O. Hansteen, Nittedal

Offisersbladet gratulerer – premiene er avsendt.

Merk konvolutten "Offiserskryss" og send løsningen til: Offisersbladet/BFO
Postboks 501 Sentrum, 0105 OSLO
INNEN 15.september 2005
Rett løsning og vinnere kommer i neste utgave av Offisersbladet.

P	L	A	S	E	R
R	O	B	E	R	T
O	Z	O	N	R	O
A	G	B	A	R	E
R	E	U	L	E	R
S	A	L	A	N	L
F	O	R	S	V	A
R	O	T	E	I	I
I	S	R	O	T	K
A	F	A	S	I	O
S	N	O	C	O	L
G	R	A	L	U	E
B	E	H	A	R	E
R	A	O	S	I	J
J	E	G	E	R	B
D	A	M	R	A	R
H	A	U	E	R	S
B	A	N	D	U	E
S	T	R	I	I	N
A	U	H	A	R	E
B	I	I	R	L	P
H	U	N	D	E	E
P	R	O	B	E	R
M	O	O	D	T	E
R	O	S	T	H	K
B	A	R	E	N	T
U	L	E	R	O	R
A	N	L	E	G	G
D	E	R	I	S	S
G	O	L	F	P	O
I	E	I	K	V	U
P	I	E	A	S	I
R	E	S	P	O	N
N	I	E	K	L	E
I	V	E	R	K	S
J	O	R	E	T	T
A	L	J	O	N	I
M	A	U	L	G	O
L	E	I	R	U	F
E	S	E	M	E	K
R	E	T	I	R	O
A	M	P	O	E	K
B	R	I	E	S	J

Offiserskryss
Løsning nr 5-2005

4692_1inhouse NO

Bruk medlemsfordelene dine!

Som medlem av BFO får du rabatt på de private forsikringene dine i If. Du får 10 prosent rabatt på forsikring av

personbil – villa – hytte – motorsykkel – fritidsbåt – hjem – verdisak – husdyr – veteranbil

Samler du minst tre forsikringer i If blir du Totalkunde og oppnår ytterligere fordeler, blant annet 8 prosent totalkunderabatt.

Vil du vite mer? Ring Forsvarets Personellservice på
telefon **22 31 55 50** eller mil **05 10 24 00**

KINA-RUSSLAND VISER

Av John Gustavsen

Militærøvelsen "Fredsoppdrag 2005" skulle opprinnelig finne sted i provinsen Zhejiang, et kystområde nær Taiwan. Dette satte russerne seg i mot, slik at øvelsen ble flyttet 800 kilometer lengre nord, til Shandong-halvøya.

Øvelsen som skulle vært avviklet i perioden 18. til 25. august, startet uventet fire dager før skjema, da 1.800 russiske og 8.000 kinesiske soldater startet øvelsene nær Quindao, et kystområde nær Shandong-provinsen ved Gulehavet.

Øvelsen er designet som en antiterrorist-drill, og scenariet var at en fiktiv stat på den kinesiske halvøy var i ferd med å bryte sammen på grunn av etnisk uro og krig. Oppløsningen kunne få stor betydning for fred og stabilitet i regionen. Kina og Russland er bedt om å gripe inn. Det skal bl.a. skje ved at marinesoldater fra den russiske stillehavsflåten settes inn og at atomstyrkene settes i alarmberedskap.

Nabostatene Taiwan, Japan og Sør-Korea mottok med uro varslene om øvelsen, men forsvarsminister Sergei Ivanov understreket at Russland ikke bekymret seg om slikt.

Styrket samhold

har lenge vært ønsket av Kina og Russland. En viktig årsak er USAs tiltakende nærvær i Asia, helt opp til landenes grenser. Men etnisk uro i gamle sovjetstater og indre strid med Tibet og Xingiang, har øvelsen vunnet gjenklang i Kinas generalstab.

Kina og Russland deler en 4.300 km. lang grense, og økte bevegelser over denne har de siste 20 årene funnet sted. Blant annet har mange kinesere flyttet inn i Sibir der disse arbeidsmaurene har funnet russiske ektefeller. President Putin og hans rådgivere har for lenge siden innsett at det ikke nytter å beherske Kina med militære virkemidler. Den kinesiske dragen blir bare mektigere og mektigere for hvert år som går. Det eneste som hjelper er samarbeid. Dermed svekker man også den gamle erkefienden USA, selv om relasjonene mellom Moskva og Washington for tiden er svært så selskapelige. Bush og Putin har en rekke ganger skålt med hverandre, og russerne er begeistret over amerikanernes tørst etter olje og gass.

Analytikere av fellesøvelsen peker på at øvelsen er:

- militær
- økonomisk
- politisk

Kina er på voldsom internasjonal offensiv og har f.eks. de siste årene hatt en gjennomsnittlig økning i BNP på ca. 9 %. Landet ønsker å styrke sin geopolitiske posisjon på alle områder. Tidsskriftet *The Economist* (31/2005) pekte på hvordan det er Kina som nå styrer verdensøkonomien. Russland har også behov for å holde på sin økonomiske vekst. Foruten salg av petroleumsressurser kan landet tilby Kina våpen. I øvelsen inngår det både en våpenmesse og demonstrasjon av ulike våpensystem. Den russiske generalen Vladimir Moltenskoi forklarte på en pressebriefing 2. august at øvelsen ville ha tre stadier:

- Det første ville bestå av konsultasjoner mellom de to våpenmakter, på russisk side ledet av armégeneral Jurij Balujevski, på kinesisk side av general Liang Guanglie fra den kinesiske hær. Forsvarsministrene ville angivelig delta her.

- Det andre stadiet ville bestå i at russiske styrkeenheter ble sendt fra det østre militærdistrikt av Stillehavsflåten samt flyvåpndivisjonen PSKOV.

- Et marinekompani ville videre delta fra russisk side, med støtte fra krigsskip fra Stillehavsflåten, inkludert et antiubåtfartøy og en ubåt av Varshavyanka-klassen. Kina ville bli representert med en dobbelt så stor landstyrke.

I følge general Viktor Fedorov ville hele 140 skip og ubåter delta (Kilde: www.lentra.ru). Avisen *Nezavisimaja gazeta* hevdet 15. august at marineøvelsen var ment å hjelpe Beijing med å forberede en okkupasjon av Taiwan. Dette ble kjøpt tilbakevist av general Balujevskij.

Mistanken om at øvelsen har mer offensive formål enn hva tittelen antyder, er blitt avvist av general Moltenskoi. "Målet er å fremme gjensidig tillit og vennskap mellom de to land og samarbeide med sikte på bekjempelse av terrorisme og oppblomstring av regional uro."

Bak øvelsen ligger også andre momenter. De to landene vil dempe faren for oppstand i Uzbekistan og Kirgisistan og møte USAs økte nærvær i regionen. Smitten fra den oransje revolusjonen i Ukraina bekymrer russerne. Urolige Aserbajdsjan skal nemlig gjennomføre presidentvalg 6. november.

Forsvarsminister Donald Rumsfeld skal ha

Verken Kina eller Russland aksepterer USAs dominans i Asia. Militærøvelsen "Fredsoppdrag 2005" signaliserer at de to statene står sammen på flere områder i kampen for å svekke amerikansk herredømme.

Russlands president Putin og Kinas president Hu Jintao samarbeider nå på militære øvelser i Øst.

varslet å besøke landet, noen observatører i Baku mener henger sammen med ønsket om en militærbase i den gamle sovjetrepublikken som nå er styrt av diktatoren Ilham Alijev, sønn av Gajdar Alijev, Bresjnevs protegé i Kaukasus.

"USA er målet"

hevder professor Jin Canrong ved Beijings institutt for internasjonale forhold. Kina og Russland har lenge ønsket å styrke sine økonomiske, militære og politiske posisjoner i forhold til den unipolare USA. De to landene ser behov for en bipolar verden der ventelig også India og Japan får en rolle. USA har ikke ønsket å gå hardt ut mot øvelsen, og har oppfordret til beherskelse. Men flere observatører hevder at øvelse "Fredsoppdrag 2005" egentlig handler om hvordan Russland kan komme Kina til unnsetning dersom Kina invaderer Taiwan og USA kaster seg ut i konflikten.

Nyhetsbyrået Itar-Tass har påpekt at Russland deltar med mange strategiske bombefly og avanserte ubåter. Bombeflyene er designet for angrep med atomraketter med

evne til å ramme fiendtlige hangarskip. Den russiske militæranalysen Alexandr Golts har til Washington Post sagt at øvelsen sikter på å hindre et tredje land i å gripe inn i den tenkte konflikten. Dette er blitt avvist av professor Shen Dingli ved Universitetet i Shanghai. Han mener at Russland er oppsatt på å holde liv i konflikten mellom Kina og Taiwan, og ikke eskalere den. Slik kan Russland forsyne Kina med våpen, samt raketter som kan levere de kinesiske atombombene. "Man skal ikke overdrive betydningen av en øvelse," sa Shen Dingli til Politiken 17. august.

Kommentatorene er uenige om formålet med øvelsen. Noen ser på den som et krigsspill mellom Kina og Taiwan. "Jeg forstår det slik at Russland ønsker å øke sin våpenhandel med Kina gjennom en militærøvelse," hevdet Zhao Zongjiu ved den kinesiske hærs politiske institutt i Nanjing. Kina er Russlands største våpenkunde, og handler årlig for ca. en milliard US dollar. Russland ønsker også å komme EU i forkjøpet hvis våpenembargoen mot Kina blir avviklet. Russland har i følge Alexandr Golts lenge fryktet at Kina vil rette

sine atomvåpen mot nord. Den senere tids gode relasjoner mellom Beijing og Moskva har endret på dette. "Fly som bærer atomstridskoder er nå til salgs." (Golts).

USA er ikke invitert til øvelsen. Det er derimot forsvarsministrene fra de sentralasiatiske landene Uzbekistan, Kasakhstan, Kirgisistan og Tadsjikistan, som observatører.

Adam Wolfe i det sikkerhetspolitiske tidsskriftet *Power and Interest News Reports* mener at Kina og Russland anser USA som en trussel mot deres suverenitet, og at de kan yte regionen samme økonomiske og militære støtte som USA uten å presse på for demokratiske og økonomiske reformer, slik USA ønsker. Feng Shaode som er direktør ved Russlandsstudier ved Det Østkinesiske Universitet sier til *Folkets Dagblad* at samarbeid mellom Kina og Russland kan stabilisere Asia og Stillehavsområdet. Øvelsen er et signal til de sentralasiatiske statene om at de to landene er parate til å overta det sikkerhetspolitiske ansvaret for regionen.

Er det noen som aner en konflikt i kjølevannet av "Fredsoppdrag 2005"?

Psykologiske operasjoner (PSYOPS) er et belastet begrep som mange assosierer med Goebbels eller Baghdad-Bob's propaganda og som en dermed har en rekke forutinntatte meninger om. Men hva dreier det seg egentlig seg om?

«The influence of the TPSE is equivalent to 10.000 muddy boots on the ground!»

Generalloytnant Hillier, COM ISAF V

av major Svein Holtan

Denne artikkelen har til hensikt å gi et lite innblikk i ISAFs psyops-arbeid som pågår i Afghanistan. International Security Assistance Force (ISAF), som NATOs styrke i Afghanistan heter, har ansvar for nord og vestområdene i tillegg til Kabul. Sør og øst Afghanistan faller inn under koalisjonsstyrkenes ansvarsområde inntil NATO utvider neste sommer og høst.

Hva er PSYOPS?

PSYOPS er militære operasjoner som har til hensikt å påvirke holdninger og meninger i en spesiell målgruppe, på lik linje med en reklame- eller holdningskampanje hjemme i Norge (f.eks. bruk bilbelte aksjon). ISAF PSYOPS enhet i Afghanistan, Theatre PSYOPS Support Element (TPSE), har ansvar for å utvikle alle psyops kampanjer etter de retningslinjene som er gitt fra

høyeste nivå i NATO, og å koordinere og lede disse. Seksjonen for operasjoner og planer, som undertegnede sitter som sjef for, utvikler både de langsiktige informasjonskampanjene og gir oppdrag til de ulike mediene som tilhører avdelingen.

Kapasitet

Annenhver uke utgir vi avisen Asad e Azadi (the Voice of Freedom) til 300.000 Afghanere, og radiostasjonen som vi også driver sender ulike programmer 24 timer i døgnet 7 dager i uka. I tillegg har avdelingen en TV-seksjon som produserer innslag som sendes på de offisielle TV-kanalene. Web er i sin spede begynnelse. Vår print-kapasitet består av designere og et eget trykkeri som kan produsere enkle flygeblader og plakater. Større trykkerijobber gjøres av lokale trykkeri. Alle våre medier har stort innslag av lokalt ansatte afghanere. PSYOPS benytter med andre ord *egne* medier for å få frem de ønskede budskap.

I tillegg til mediene har vi taktiske PSYOPS

Taktisk PSYOPS team (TPT) på oppdrag. Kapasiteten er høyt etterspurt og bør utvikles og benyttes også i den "norske" PRT'en i Meymanah.

Major Svein Holtan

MED INFORMASJON

«PSYOPS is the key operation of the entire ISAF mission»

Generalloytnant Erdaghi, COM ISAF VII

teams (TPT) som er i daglig kontakt med lokalbefolkningen. TPT'ene består av spesialtrente ISAF soldater og lokalt ansatte tolker. De er oppsatt på kjøretøy med kraftige høytalere som gjør dem svært anvendelige dersom det er behov for evakuering, eller som støtte ved demonstrasjoner/opptøyer.

I kommunikasjonsverdenen er målgruppeanalyse en viktig funksjon. Så også innenfor psyops-miljøet. Vår TAA-celle (Target Audience Analysis) gjennomfører regelmessige meningsmålinger innenfor ulike felt som dekker enten hele Afghanistan eller de spesifikke regionene hvor vi ønsker mer informasjon for å kunne spisse våre kampanjer. TAA gjennomfører også diskusjoner i forskjellige fokusgrupper, for å nevne noe. Temaer kan eksempelvis være holdninger til ISAF, lokalt politi, valget eller meninger om narkotika-problematikken.

Kampanjer

Mens denne artikkelen går i trykken er det valg i Afghanistan. TPSE har brukt mye

ressurser på å støtte FN og de Afghanske myndigheter med å informere den afghanske befolkningen om hvordan valget skal foregå og at ISAF, sammen med de afghanske styrkene, har kapasitet til å sørge for at valget vil foregå i sikre omgivelser. En stadig pågående kampanje er markedsføring av ISAF som en viktig del av styrkebeskyttelsen.

Narkotika produksjonen og industrien i Afghanistan er en svært kompleks problemstilling. En av pilarene i de afghanske myndigheters strategi for bekjempelse av narkotikaproblematikken er satsning på informasjon. Også her bidrar TPSE med sine kapasiteter og vi vil intensivere dette viktige arbeidet i samarbeid med en rekke aktører.

Løgn og fanteri?

Som nevnt innledningsvis er PSYOPS et belastet begrep og det er skrevet mange spaltetimer om hvordan militære styrker manipulerer og serverer løgner. Vi i Theatre PSYOPS support Element har to svært klare og fundamentale retningslinjer som vi må

følge: aldri servere løgn, og alt vårt materiale skal ha ISAF som tydelig avsender. Våre mediers store fortinn er troverdighet og vi vil aldri risikere å gå på akkord med denne. I det lange løp vil det kun skade vår troverdighet.

Norge og PSYOPS

FSES har fagansvaret for psyops i Norge og har de siste årene utviklet meget gode kurs for både nybegynnere og for stabsmedarbeidere. Rekrutteringsbasen synes dog å være noe liten ettersom det er vansker med å finne kvalifiserte medarbeidere til de to faste stillingene vi har i Afghanistan i dag. Norge bør også legge vekt på å utdanne taktiske psyops teams (TPTs) slik at man har denne viktige ressursen tilgjengelig blant annet i Maymaneh.

FAKTA

Obit Svein Holtan (L)
Chief Operations and plans section, Theatre PSYOPS Support Element, ISAF

- LKSK II, fordypning innen informasjonskrig
- FSTS II
- Medievitenskap, Universitetet i Trondheim
- Kurs: Propaganda og psykologisk krigføring
- PSYOPS-kurs, FSES
- Flere kurs innen Krisekommunikasjon
- PSYOPS øvelser
 - o Joint Winter
 - o Chief ops&plans for US psyops enhet under Strong Resolve (CJPOTF)
- Info-sjef Luftforsvaret
 - o Utvikling av info-strategi
 - o Infokampanjer
 - o Info-ledelse

Foto av bakgrunnsbilde fra Kabul: Forsvarets Mediesenter

Hver 14 dag utgis avisen Azada e Azadi i 300.000 kopier.
Avisen blir meget godt mottatt og har stor troverdighet.

SOM VÅPEN

«The TPSE is my most important
«weapon» – my most powerful system»

Generalloytnant Py, COM ISAF VI

For fjerde gang arrangerte Ørland Hovedflystasjon NATO Air Meet(NAM), en flyoperativ øvelse som regnes som en av de største i sitt slag innen NATO. Med 1.700 deltakere fra 16 nasjoner, 21 flytyper og til sammen 114 fly, er den uansett den største taktiske flyøvelsen som noensinne er gjennomført i Norge.

NAM - NAM!

Tsjekkias L-159 er en liten, men meget avansert jager.

I perioder var det reneste rushtrafikken på taxebanen.

Tekst & Foto: Einar Holst Clausen

Det er ikke helt uten grunn at NAM nok en gang ble lagt til Ørlandet. Hovedflystasjonen er en svært kompakt flystasjon med en infrastruktur som gir meget god tilgjengelighet til alle de fasiliteter det er behov for. Det er heller ingen ulempe at Ørland med hell har gjennomført NAM tre ganger tidligere, og har fått solid erfaring (les: kompetanse) med å gjennomføre slike storøvelser.

Geografien og øvingsområdet gir dessuten nesten ubegrensede muligheter for luftoperasjoner, uten særlige problemer med sivil lufttrafikk og støyp problemer for beboerne.

Stasjonens ledelse drev i forkant av øvelsen en utstrakt informasjonsvirksomhet i sivilsamfunnet, noe som har vist seg å bedre forståelsen for den store flyaktiviteten i perioden. For 160 avganger og landinger hver dag, produserer mye lyd.

En øvelse med slike dimensjoner krever et

enormt logistikkapparat, og grundige forberedelser. Bare det å forpleie 1.700 mennesker fra forskjellige kulturer, i tillegg til stasjonens egne ansatte, krever svært mye av kjøkkenpersonalet. De dagene Offisersbladet var til stede, bekreftet at dette mestret de ansatte på kjøkkenet på en utmerket måte. Hva angår forlegningskapasiteten under øvelsen, så var det så fullpakket på flystasjonen, at soldatene var forlagt på nedlagte skoler, og alle hotellrom i nærområdet var belagt med personell fra

Oberst Fleicher fra Danmark var flyoperativ leder under øvelsen.

Brigader Finn Kristian Hannestad ble første nordmann som ledet NATO Air Meet.

*«We want You!»
Sjefen på Ramstein, firestjerners generalen
Vogelsong, ankom Ørland med egen F-16.*

Canadiske F-18 Hornet klargjøres.

deltagende avdelinger. Som takk til skole-etaten og kommunen, sendte NAM en amerikansk pilot til skolen for å drive engelskundervisning noen timer for nysgjerrige syvendeklassinger. Elevene fikk også senere på dagen besøke flystasjonen for å oppleve den store flyaktiviteten. Det er viktig å opprettholde gode relasjoner til nærmiljøet vårt, sa presse og informasjonsoffiser ved Ørland, Morten Rosenlund til Offisersbladet.

På teknisk side hadde FLO og NAM tilrettelagt et svært profesjonelt apparat for

ivaretagelse av alle tekniske behov/ problemer som måtte oppstå med flyene i løpet av øvelsen. Samkjøringen med alle deltagerlandenes vedlikeholdselementer, fungerte optimalt. Det nye er nå at teknikere fra NATO-land skal kunne utføre enkelt vedlikehold på hverandres forskjellige flytyper (Cross Servicing). Et system som gjør det enklere å få rettet opp mindre feil hvis man opererer utenfor egne landegrenser og må lande på grunn av tekniske problemer.

Hensikten med NAM var også denne

gang å gjennomføre en multinasjonal øvelse med realistiske scenarier som pilotene vil kunne møte i flernasjonale operasjoner, samt å samkjøre alle deltagernasjoner i NATOs doktrine og operasjonsmønster. Men denne gang ble det også for første gang gjennomført nattooperasjoner, noe den danske flyoperative sjefen under NAM, oberst Fleicher, understreket var svært krevende. Det krever nemlig 100% mer av pilotene og apparatet rundt de, hva angår konsentrasjon og presisjon, sa han til

NAM-Hall med underholdning som skapte god stemning.

Det er siste gang veteranen F-4 Phantom deltar. Nå venter flymuseet.

Her styres all logistikk under øvelsen.

Offisersbladet. Fleicher ga også uttrykk for at Ørland nok en gang har vist seg å være et utmerket sted for allierte øvelser av et slikt omfang. På spørsmål om han kunne peke på noen spesielle utfordringer, så nevnte han at språkbarrierene noen ganger kan føre til enkelte misforståelser. Når man forholder seg til offiserer fra land med forskjellig kultur og språk fra det vi er vant til, må man gi svært presis informasjon og ordre, slik at det ikke er mulig å tolke de feil.

Årets NAM skilte seg litt ut fra de tidligere øvelser, da flere nye NATO-medlemmer deltok for første gang. Blant andre deltok Romania, Tsjekkia og Estland. Romania

med en russiskprodusert MIG 21, som fra den kalde krigens dager, kun ble observert av norske piloter ved enkelte avskjæringer i Nordområdene - Tsjekkia med sine moderne og egenproduserte L-159 – og Estland kun med to R-44 helikoptre, da de pr i dag ikke har eget luftforsvar, men er i ferd med å bygge det opp. Et selsomt syn var det også å se Polens fire SU-22 på en norsk flystasjon, en gammel russisk veteran som likner mye på en MIG-21.

Offisersbladet møtte også brigader Finn Kristian Hannestad som er øverste sjef for NAM 2005. Det er faktisk første gang en nordmann har vært sjef for denne øvelsen.

Hannestad som tidligere har tjenestegjort på Ørland i mange år, var svært glad for å få denne utfordringen, og samtidig få et lite avbrett fra kontortilværelsen på Ramstein. For til daglig tjenestegjør Hannestad nemlig som assisterende stabssjef i NATOs CC-Air HQ på Ramstein i Tyskland.

Brigaderen var svært fornøyd med alt fra planlegging, samarbeid mellom deltager-nasjonene, til selve gjennomføringen av øvelsen. Han roste Ørland for den ståpåvilje og profesjonalitet de har vist for å tilrettelegge for en slik storøvelse, og ønsket også å nevne det meget gode samarbeidet NAM har med både Luftforsvaret og Avinor.

FAKTA

Flytyper på NAM 2005

Jagerfly

F-16	Norge, Tyrkia, Belgia, Portugal, Hellas, Nederland, USA
F-4 Phantom	Tyskland
SU-22	Polen
F-18	Spania, Canada
Tornado	Tyskland
Super Etendard	Frankrike
Mirage F-1	Spania
MIG-21	Romania
L-159	Tsjekkia

Overvåkingsfly

E-3A/D AWACS	NATO, Frankrike, Storbritannia
E-2C "Hawkeye"	Frankrike
P3 Orion	Norge

Elektronisk krigføring

DA-20 Jet Falcon	Norge, Storbritannia
------------------	----------------------

Lufttankere

KDC-10	Nederland
KC-135/C-135	Canada, Frankrike, USA, Tyrkia

Transportfly

C-130 Hercules	Norge, Canada
C-295 CASA	Polen
Antonov 26	Tyrkia

Helikoptere

Bell 412SP	Norge
R-44	Estland
Sea King	Norge

115%
erstatning!

Noen er heldigere enn andre!

Det høres nesten for godt ut til å være sant. Har du [Superforsikring på bil](#) og får en stor skade, gir vi deg 15 prosent ekstra i erstatning – hvis bilen er minst tre år gammel. Etter en telefon til oss i If kommer bergingsbilen, og ikke lenge etter går pengene rett inn på konto. Er bilen din under tre år, gir vi deg en fabrikkny bil.

Vil du vite mer om [Superforsikring på bil](#)? Ring Forsvarets Personellservice på telefon 22 31 55 50 eller mil 05 10 24 00.

Bruk medlemsfordelene dine!

Som BFO-medlem får du rabatt på de private forsikringene dine i If.

– Personbil	10 %	– Tohjuling	10 %
– Villa	10 %	– Byggeforsikring	10 %
– Hjem	10 %	– Verdisak	10 %
– Hytte	10 %	– Husdyr	10 %
– Fritidsbåt	10 %	– Veteranbil	10 %

Samler du minst tre forsikringer i If får du i tillegg samlerabatt.

Rolig, vi hjelper deg.

Av **Arild Helgesen,**
OSTV Indre Østland

- Vi har gjennomført opptak til den nye befallsskolen på det samlede opptaket på Kjevik i perioden 24. juli – 11. august hvor vi hadde 543 søkere til skolen. Av disse søkerne ble 317 kalt inn til opptak, 218 av de innkalte møtte frem og vi sto igjen med 156 aspiranter etter det innledende opptaksråd, sier Bjerke. 125 av disse fullførte aspirantperioden.

- Nå har vi tatt opp 81 elever, hvor 13 stk er fordelt til GSV som Grensejegere. Disse har allerede møtt til tjeneste ved avdelingen. Videre er det tatt opp 12 elever som skal gå Manøver, mek utdanning i Troms, det er 9 stk som skal få Ingeniørutdanning, 3 stk på Samband, 13 stk på CSS, Artilleribataljonen har fått 12 elever og 6 stykker skal gjennomføre sin utdanning i Sanitetsbataljonen. Alle disse har pt permisjon og møter først til tjeneste i månedsskifte august-september. Det er også 13 elever som har møtt til tjeneste ved Gardeskolen på Rena før de etter hvert overføres til Huseby, hvor de skal få utdanning i Manøver, Inf.

Bjerke er svært fornøyd med den prioritert Hæren har gitt selve seleksjonen og opptaksprosessen. – Jeg har hatt mange dyktige offiserer med meg i utvelgelsen av de nye elevene, noe som gir trygghet for en god utvelgelse av elever.

- De fleste elevene fikk ett av sine tre første prioriteter, kun noen få fikk tilbud om plass på prioriteter under 3, sier han fornøyd.

HÆRENS

«HANDLEKRAFTIGE

Fredag 19 aug fikk BFO som første organisasjon en grundig orientering om status for Hærens befallsskole. Oberstløytnant Sven Bjerke tok imot OTV Indre Østland til en gjennomgang og status på sitt kontor i skolebygget på Rena.

- Jeg tror også at Hæren vil få stort utbytte av disse elevene vi nå utdanner, da en del av elevene har erfaring fra allerede gjennomført førstegangstjeneste og internasjonal tjeneste. – Det er tatt opp 10 kvinnelige elever, noe som utgjør drøyt 12 %. - Dette ligger jo noe under Forsvarssjefens uttalte målsetting, men dette kan jo endre seg når det øvrige direkte opptaket fra avdelingene skal gjennomføres i november, fortsetter han.

Hvordan vil så utdanningen av disse nye elevene bli, undrer BFO. – Elevene vil nå først møte ute ved de avdelingene de skal tjenestegjøre ved. Her er det mitt håp at de vil bli satt sammen slik at de følger en slags samhörighet. De skal følge den vanlige, grunnleggende militære utdanningen som alle vernepliktige får. Planen er så å ha til sammen 5 samlinger hvor Lederutvikling, Undervisningslære og andre fellesfag vil bli gjennomgått. Hvor disse samlingene vil finne sted er enda ikke avklart. Mellom samlingen skal avdelingene følge opp utdanningen av befalelevener i tråd med samlingsmodulenes innhold og de bransjefaglige krav som fagsjefene i Hæren setter til utdanning av befalelever innen den respektive utdanningsretning.

Hvor mange elever vil det totalt bli snakk om å utdanne i innværende skoleår? –Som nevnt har vi allerede tatt opp 81 elever som nå får på seg den karakteristiske S på skulderhysene. De 81 elevene skal få sin grunnutdanning ute ved 8 utdanningsavdelinger i Hæren. –I løpet av november skal vi gjennomføre et nytt opptak (Hærens

opptak og seleksjon – HOS) av de elevene som skal rekrutteres i linjen..

Målsettingen for innværende år er at HBS sommeren 2006 skal uteksaminere 250 elever, noe som igjen vil si at vi skal rekruttere 169 elever fra soldatmassen ute ved avdelingene, svarer han.

På spørsmål fra BFO om hva Hæren antar er fremtidig behov for sersjanter svarer Bjerke at det synes som det mulige behovet for uteksaminerte sersjanter ligger på 300 – 400 pr år. TRADOK beregner dette behovet fortløpende på vegne av GIH.

Til de avdelingene som ikke selv skal utdanne sine sersjanter, som TMBN, lager vi nå et system hvor utdanningen gjennomføres i sin helhet ved HBS. Praksisåret vil bli gjennomført som hospitanter ved andre avdelinger.

- Vi ser også for oss å lage et utdanningsløp i sersjantperioden for de elevene vi uteksaminerer. Her har vi tanker for noen samlinger med kompetanseheving som bla Krigens Folkerett, sikkerhets- og forsvarspolitik, etterretningstjeneste og lignende. Av tidsmessige årsaker er dette nødvendig, men det vil også bidra til å rette fokus på at praksisåret også er utdanning.

- Hvor langt er dere nå kommet i utarbeidelsene av utdanningsprogram og planverk, vil så BFO vite. – Rammeplan for GBU ble godkjent 30/5 i år, videre er arbeidet med Fagplan for fellesfag, og kategorivise fagplaner påbegynt. – Her vil de forskjellige fagsjefer i Hæren være store premissgivere og ha ansvar spesielt for å stille krav til kompetansenivå innenfor sitt fagfelt. Vi

planlegger å ha et brukbart rammeverk på plass innen 21. september, da vi skal gjennomføre Hærens befalsskolekonferanse på Rena. Helt klart vil ikke dette være før utdanningen tar til oppunder jul.

Det kan synes som om det blir en stor jobb å få koordinert all denne utdanningen, som skal skje parallelt, hvor befalsskolens ressurser på 21 stillinger ikke synes å stå i forhold til alle de oppgaver som skal gjennomføres, hvordan ser du på det undrer vi oss.

Det er pt 10 stillinger på Rena som skal ivareta ansvaret for utdanningen av de 250 elevene som skal gjennomføre befalsutdanning i Hæren i innværende skoleår. – Av disse er 11 stillinger fordelt til de 11 bataljonsenhetene i Hæren, hvor de vil få et utdannings-, og oppfølgingsansvar for elevene når de er ute ved avdeling. –Den øvrige fellesutdanningen vil vi måtte gjennomføre med de ressursene vi har her på Rena. –Jeg ser at vi her står ovenfor en utfordring både kommandomessig, i og med at de 11 som er ute, ikke organisatorisk er lagt under meg som skolesjef, og kapasitetsmessig i og med at det kanskje ikke er mulig å samle alle elevene samtidig.

–Dette kan medføre at vi må ha flere mindre fellessamlinger, noe som vil legge beslag på ressurser, sier Bjerke litt betenkt.

–Hvis man i fremtiden også skal doble utdanningsmengden til 300 - 400 elever pr år, så må det få betydning for størrelsen på skolens ressurser, avslutter en optimistisk skolesjef.

BEFALSSKOLE

LEDERE I ET OPERATIVT MILJØ»

ØSTRE MIDDELHAV: Orion flyr lavt over en glitrende havflate. Inne i flykroppen trykker taktisk koordinator inn sendeknappen. "This is Nato patrol Aircraft" lyder det over en åpen kanal med adresse til fraktestartøyet rett under.

Tekst **Jahn Rønne**
Foto: **Torgeir Haugaard,**
Forsvarets mediesenter

Mannskapet om bord i Orion fra 333-skvadronen har allerede studert skipssiden og lest navnet på fartøyet. Dermed kan ikke kapteinen være i tvil om at det er hans skip som blir kalt opp. Det går heller ikke lang tid før han besvarer spørsmålene fra Nato-flyet: registreringsnummer, eierselskap, bestemmelsessted og hva slags last det fører.

- Thank you for your information. God tur videre, avslutter major Torbjørn Haugen høflig og gjør sine notater der han sitter på arbeidsplassen i halvmørket, men med utsikt som gjennom et kjøye.

- De aller fleste fartøyene er samarbeidsvillige og svarer greit på spørsmålene, forteller han. Men det hender vi har språkproblemer. Det er ikke alle vi kaller opp som er like stødige i engelsk.

Glimt av Midtøsten

Nesten tre timer har det tatt det norske overvåkningsflyet å komme frem til inspeksjonsområdet innerst i Middelhavet. Før dagen er over er flytiden tredoblet. I klart vær kan de skimte kysten av Syria og Libanon og etter hvert horisonten av Egypt.

Duren fra P-3C-motorene er gjennomtrengende, men mannskapet har solide øretelefoner, og med internsamband til hjelp er det god kontakt mellom alle om bord. Dermed kommer det ikke som noen overraskelse på noen av dem når det dukker opp nye fartøyer i horisonten eller de registrerer

kjølvannsstriper på overflaten. Da har radaroperatørene for lengst varslet om hva som er forventet i synsranden.

Alvor bak oppdraget

- Det kommer en opp om to-tre mil. Vi tar en kikk, lyder det over det interne sambandet. Piloten skyver spaken fremover og flyet går ned til knapt 70 meter over bølgene. Skyggen av flykroppen skimtes som en fisk bortover den blågrønne flaten. Klarværet og det flate havet står i sterk kontrast til forholdene de gjerne opplever under sine oppdrag i nord.

Oppdraget de nå er ute på får det ikke til å sitre av spenning, medgir de, men de føler alvoret i det de er med på.

- Vi løser oppdraget på samme måten som i Barentshavet, men det er spesielt å vite at noen av fartøyene vi ser under oss kanskje driver ulovlig frakt av våpen, sier skipper om bord, kaptein Richard Skaldebø. Tross alt er operasjon Active Endeavour et ledd i kampen mot terrorisme. Men orionflyet er bare en brikke i den store Endeavour-sammenheng. Det er ikke nordmennene som skal foreta seg noe om smuglerskip avsløres.

"Sparker ballen" videre

- Vi selv vet vel knapt om vi har "truffet blink". Vi sender våre rapporter om det vi ser og de opplysningene vi klarer å samle inn. Det er andre som vurderer om eventuelle tiltak skal iverksettes overfor noen av fartøyene, forklarer piloten. Foran hver flytur blir de instruert om fartøy de bør være på utkikk etter. De mest interessante er de som av ulike grunner ikke har gitt opplysninger på forhånd om seilingsrute og last.

Dagene når flygingene gjennomføres, inntil 15 hver måned, kan bli lange. Brifen starter gjerne ved fem-tiden om morgenen. Og klokken kan lett bli åtte og vel så det før de kan ta kveld.

Denne dagen har de en amerikansk oberst med i flyet og har lovet ham at det ikke skal bli altfor sent på ettermiddagen. Og obersten er ingen hvem-som-helst. Captain Ed O'Callaghan er stabssjef i CMAN, Commander Maritime Air Naples, i Nato-hovedkvarteret i Napoli. Det betyr at han følger med på operasjonen i Middelhavet og den jobben nordmennene gjør.

- Det er interessant å få være med og se hvordan de gjennomfører oppdraget. Jeg ser at de er profesjonelle og gjør en grundig jobb, forteller han. Selv har han mange års erfaring fra amerikanske overvåkningsfly, så han vet hva han snakker om.

- I Nato er vi glade for at Norge bidrar på denne måten. Operasjonen har jo pågått i lang tid og etter hvert blir det vanskeligere å skaffe deltakere. De som stadig stiller med overvåkningsfly, er Italia, Hellas, Spania, Portugal og USA, forteller O'Callaghan. I tillegg har Tyskland, Nederland, Storbritannia og Canada gjort en innsats.

Innen det norske orionflyet setter kursen tilbake til Sigonella-basen på Sicilia, har mannskapet kalt opp tre-fire skip og registrert enda flere.

Når de på turen hjem kan slappe av i forhold til overvåkingen, starter kampen om å komme først i køen foran "stekeovnen" i det som er byssa eller flyets "galley". Der kan de varme ferdigmaten og nyte kildevann på flaske.

Fartøyene fotograferes som grunnlag for senere dokumentasjon.

Lange tokt og sene kvelder.

Våre besetninger gjør en svært god jobb og får verdifulle erfaringer.

SKARPT ORIONBLIKK PÅ SKIPSTRAFIKK

FAKTA OM ORION

Lengde: 35 meter
Høyde: 10 meter
4 motorer, med til sammen 18 000 hk
Max vekt ved avgang: ca 63 tonn
Last: Inntil 9 tonn
Max hastighet: 740 km/t
Patruljehastighet: 370 km/t
Besetning: 10 personer
Tid i luften: 10 timer

Hjelpemidler til overflatesøk: radar, radarvarslerstasjon, elektrooptisk og infrarødt utstyr, kikkert og håndholdt kamera.

Undervannssøk: Sonarbøyer, sensor som detekterer om det er ubåt under havflaten (ikke aktuelt for norsk Orion i Middelhavet)

- Norge stiller med ett orionfly, to fly-crew og én gruppe teknikere i det de kaller "Saint Detachment" - i alt vel 40 personer

KAFO/BESO

Landskonferanse 2005

Kadett Forum (KAFO) og Befalselevenes Samarbeidsorgan (BESO), inviterer herved BFO-medlemmer til å representere landets krigsskoler og befalsskoler på landskonferansen i tiden fredag 4. til søndag 6. november !

Stedet er - Park Inn Hotel - på Geilo !

PROGRAM

- Orientering om BFO/KAFO/BESO
- **Foredrag - konkurranser – sosiale aktiviteter**
 - Informasjon om Forsvarets krigsskoler
 - Informasjon om Forsvarets befalsskoler
- Fastsettelse av handlingsprogram/vedtekter
- Valg av nytt KAFO og BESO-styre

Med hilsen KAFO og BESO styret

Nyhet!

LEATHERMAN.COM

WHAT DO YOU SEE IN THE NEW LEATHERMAN?

Nye Leatherman Surge™ er en skikkelig kraftplugg. Dette solide verktøyet kan skilte med den kraftigste tangen som Leatherman noensinne har laget. Den enestående bladveksleren og de to bitholderne lar deg tilpasse verktøyet til dine egne behov. Med låsbare blad, komfortabelt grep og enkel tilgang til fire utvendige blad kan du raskt pløye deg gjennom tøffe oppgaver hver eneste dag. Multiverktøyet Surge™ fra Leatherman; det er snakk om kraftige saker.

 LEATHERMAN[®]
Now you're ready.[™]

Norges autoriserte importør:

Trygve Alm AS

Trygve Alm as | Postboks 2806 Tøyen | 0608 Oslo | Telefon 22 57 50 50
Telefax 22 57 50 51 | post@trygvealm.no | www.trygvealm.no

PRECISION, PEOPLE AND TECHNOLOGY

NAMMO AS is a leading developer and manufacturer of ammunition systems and missile & space propulsion products. The company is also a world leader in demilitarisation services.

Processing motor case insulation on ESSM

Demilitarisation of primers